

Джийн Гибсън

ТРЕНИРОВКА

ПО ХРИСТИЯНСТВО – 0

Основен курс

Джийн Гибсън

Тренировка по християнство 0

*Издателство „ВЕРЕН“
София 1126, п. к. 19*

clv

Christliche

Literatur-Verbreitung e.V.

Postfach 110135 · 4800 Bielefeld 11

© 1979 by Fairhaven Bible Chapel,
San Leandro, California, USA
оригинално заглавие: Survey in Basic Christianity
© на немското издание 1989
CLV · Christliche Literatur-Verbreitung
Postfach 1803 · 4800 Bielefeld 1
© на българското издание 1992
CLV · Christliche Literatur-Verbreitung
Postfach 1803 · 4800 Bielefeld 1
Превод от немски: Антоанета Господинова
Набор: Издателство „ВЕРЕН“
София 1126 · п. к. 19
Корица: Dieter Otten, Bergneustadt
Типография: Ebner Ulm

ISBN 3-89397-229-3

Съдържание

Предговор към българското издание	7
Предговор към немското издание	9
ГЛАВА I	
Твоего Слово е истина	11
Въпроси към глава I	15
ГЛАВА II	
Личността на Бога	21
Въпроси към глава II	27
ГЛАВА III	
Съществува Бог	31
Въпроси към глава III	35
ГЛАВА IV	
Какво е човекът?	41
Въпроси към глава IV	47
ГЛАВА V	
Проблемът за греха	51
Въпроси към глава V	57
ГЛАВА VI	
За вечността	61
Въпроси към глава VI	67
ГЛАВА VII	
Исус, Месията – Божият спасителен план	71
Въпроси към глава VII	77
ГЛАВА VIII	
Кръстът на Исус	83
Въпроси към глава VIII	87

ГЛАВА ІХ	
Новорождението	91
Въпроси към глава ІХ	95
ГЛАВА Х	
Спасение по благодат	99
Въпроси към глава Х	103
ГЛАВА ХІ	
За вярата в Исус Христос	107
Въпроси към глава ХІ	113
ГЛАВА ХІІ	
Увереност в спасението	119
Въпроси към глава ХІІ	125
ГЛАВА ХІІІ	
Новият живот	129
Въпроси към глава ХІІІ	137
ПРИЛОЖЕНИЕ І	
Терминология на спасението – библейски ключови думи	141

Предговор към българското издание

Драги читателю, радвам се да Ви представя днес този труд върху Библията, който е имал, има и, надявам се, ще има значение за Живота на много хора и в нашата страна също. Пиша „Живота“ с главно „Ж“, за разлика от живота с малко „ж“ – нашето съществуване на тази земя, което ние по навик наричаме със същата дума. В Евангелието на Йоан 1:4 е казано следното: „В Него (т.е., в Исус Христос) бе животът и животът бе светлина на човеците.“ Това означава, че Животът не може да съществува отделно от Христос. Този, който не познава и няма Христа в себе си, той не притежава и Живота.

Животът, за който говоря, е пряко свързан с вярата в Божия Син. Тази вяра започва със слушане на Божието Слово – на Евангелието. Тази книга е едно пътуване из цялата Библия, едно пътуване по теми, които са всъщност отговори на въпросите на Живота. А целта на тази книга е: Вашето запознаване или по-дълбоко опознаване на този Живот. В 13-те глави-теми думата се дава на Библията, обясненията са кратки, лаконични и дават изцяло възможността на всеки читател сам да си извади заключенията-отговори по посочения огромен библейски фактически материал. Това изключва възможността от едно „обучение“ или „преднамерено влияние“ върху читателя.

За много християни, които вече са намерили спасение чрез вяра в Божия Син, тази книга може да бъде едно помощно средство за тренировка по християнство, а именно: знанията, получени от Словото, да станат част от ежедневието им, да им дадат увереност и стабилност, повече доверие и упование в Бога и Неговия Христос, „за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение“. Задълбочаването на вярата на християнина, опознаването и всеотдайното следване на Христа са невъзможни без тази ежедневна

„тренировка“ – т.е., четене на Словото и прилагане на практика на прочетеното. Тази книга, която е предназначена както за самостоятелни, така и за групови занимания със Словото, е един подходящ инструмент или „тренировъчен уред“ за целта.

Най-сърдечно Ви пожелавам успех и Божие благословение по пътя към целта.

Здравко Ненов

Предговор към немското издание

„Всичкото Писание е боговдъхновено и полезно за поука..., за наставление в правдата; за да бъде Божият човек усъвършенствуван, съвършено приготвен за всяко добро дело“ (2 Тим. 3:16,17). Тук Господ поставя пред очите ни една ясна цел – християнина като „съвършен“, зрял „Божий човек“, чиято духовна зрялост се проявява в неговите практически способности за „всяко добро дело“; както и едно изключително средство: „наставление в правдата“ чрез „всичкото Свещено Писание“.

Днес тази задача отново навлиза все по-силно в нашето съзнание. За това свидетелства големият брой поучителни и учебни материали, свързани с Библията, които излизат в наши дни, а така също и все повече нарастващият брой семинари и съботно-неделни курсове в събранията и извън тях.

Това, което най-често се чувства като недостатък от много участници и ръководители, е фактът, че голяма част от направеното остава ограничено в рамките на теорията, тъй като липсват време и условия за практическо упражняване и прилагане. Освен това, всички по-дългосрочни библейски курсове – било то редовни или задочни – се ограничават предимно в запознаването с теоретичните познания по различни учебни въпроси и житейски проблеми.

Поредицата от курсове в пет части „Тренировка по християнство“ (издадени както следва: курс 1 – 1988 г.; курс 2 и ново издание на курс 0 – пролетта на 1989 г.; курс 3 – края на 1989 г.; курс 4 – 1990 г.) се опитва да даде решение на така поставения проблем. Отделните томове не трябва да се разбират само като „курсове“, които трябва да бъдат научени и писмено проверени, а като част от една „тренировъчна програма“ (както показва заглавието), която чрез последователното свързване на обучението с практическите задачи да може да помогне на младия християнин при придобиването и прилагането на практически духовни способности.

При това, настоящият курс 0 заема едно особено място, както показва и неговият номер. Той не е част от истинската тренировъчна програма на християнина, а има за цел да направи основен преглед на християнството за онези, които се интересуват от него, и които биха желали да научат какво представлява то. Така той може да бъде от голяма помощ за едно вече ясно и осъзнато решение. Естествено курсът може също така добре да се използва и за по-задълбочено запознаване с християнството на млади вярващи, които се намират в началото на своя християнски живот.

Материалът за тази поредица е бил разработен и изпробван преди около 10 години в Fairhaven Bible Chapel, Сан Леандро, Калифорния, (в една местна църква по новозаветен образец, в която, между другото, работи и известният автор на редица книги върху ученичеството, църквата, пастирството и тълкуването на Библията, У. Макдоналд). Междувременно тези курсове са били преведени на няколко езика, като на немски език те са били приложени още в суров вид в събрания главно в Австрия и Южна Германия, където е било почувствано значително благословение. Последвалото все по-голямо търсене доведе до подобрения и преработки, които ги направиха още по-достъпни.

Не бива обаче да забравяме едно нещо. Нито един материал – включително и настоящият – не може да бъде „чудотворно средство“. Тук решаващо значение имат характерът и духовната отдаденост на личността, която представя материала, а така също и мотивацията и готовността за обучаване на онези, които трябва да работят с този материал. Когато всичко това е налице, този тренировъчен курс може да бъде една помощна крачка към голямата цел: обучението на духовно зрели и способни сътрудници.

Посочените в курса места от Библията са цитирани съгласно ревизирият превод на Библията Elberfelder. За ръководители и преподаватели към курса е издадена една тетрадка за ръководителя с много практични предложения и съвети, която може да се получи безплатно от издателството.

Алоис Вагнер

Твоето Слово е истина

„Всеки, който е от истината слуша Моя глас“ – казал Господ Исус на римския губернатор. „Пилат Му казва: „Що е истина?“ (Йоан 18:37-38). Погледнато в по-далечна перспектива няма голям смисъл да се занимаваме сериозно с каквото и да било, ако смятаме, че: (1) такова нещо, като истина, въобще не съществува, или (2) истината се променя постоянно, или (3) е невъзможно да я разберем със сигурност. Според една дефиниция истината е: съответствие на фактите или на действителността; съвпадащо с това, което е, е било или трябва да бъде; противоположност на нещо фалшиво, погрешно, на заблуда или лъжа. Истината е тясна и неизменна, независима от историята и културата; тя е абсолютна и не може да бъде повлияна. Да се вярва нещо друго, означава да се отнеме основата както на науката, така и на морала.

Търсенето на истината

Псалмистът възкликва: „Води ме в истината Си и учи ме!“ (Пс. 25:5). Той е вярвал, че тази истина е вечна (Пс. 117:2). Тъй като тя е толкова скъпоценна, на нас ни се препоръчва: „Купувай истина и не я продавай“ (Пр. 23:23). Пророкът говори за „Бог на истината“ (Исая 65:16; Ерем. 10:10). Господ Исус казва: „Аз съм истината“ (Йоан 14:6) и „Твоето Слово е истина“ (Йоан 17:17). Би трябвало да предположим, че всеки човек желае „да достигне до познанието на истината“ (1 Тим.2:4), но ни се казва, че хората като цяло „замениха истинския Бог с лъжлив и предпочетоха да се покланят и да служат на тварта, а не на Твореца“ (Рим. 1:25). Тези, които се представят като търсачи на истината, в повечето случаи не я обичат (2 Сол. 2,10). Те предпочитат да търсят своя собствен път, а този път е погрешен. Но на истински търсещите, Исус обещава: „...и ще познаете истината, и истината ще ви направи свободни“ (Йоан 8:32). Хората трябва да разберат истината за Бога, за живота и за вечността.

Изворът на истината

Къде трябва да търсим истината? Някои я търсят у самите себе си. Те вярват, че техните собствени разумни съображения, чувства и копнежи са достатъчни пътеводители. Други пък я търсят в обкръжението си. Те се придържат към съветите, житейския опит и поученията на други хора. Някои я търсят извън себе си. Те вярват, че истината не може да бъде разбрана с ограничените човешки възможности. Необходимо е помощта на Бога или на една свръхестествена сила. Фактът, че Бог ни съобщава неща, които иначе ние не бихме могли да научим, се нарича откровение. Фактът, че Бог ръководи хора да запишат Неговите послания за истината, която иска да ни разкрие, се нарича боговдъхновение. Твърдението, че Бог е направил точно това, се потвърждава в 66-те книги на Библията от пророците, апостолите и самия Иисус Христос. Тя се нарича също „Писанието“ или „Писанията“ (Марк. 12:10; 12:24), което означава, че се касае за Свещени Писания. Ние наричаме тези събрани Писания „Библия“, т.е. „Книгата“, което отново подчертава нейното място над другите книги. Тези Писания биват наречени също „Слово Божие“ (Марк. 7:13; Римл. 10:17; 2 Кор. 2:17; 1 Сол. 2:13; Евр. 4:12). Изрази като „Бог каза...“, „Господ говори...“ и „Господното Слово дойде към мен...“ се срещат почти 3000 пъти само в Стария Завет. При многобройни обстоятелства Бог е говорил пряко (Изход 24:12; Второзак. 10:1-2). Авторите на Светото Писание казват, че Бог е говорил Своето Слово чрез тях.

Да вземем под внимание следните изказвания на Божии хора:

- Мойсей: „И Бог рече...“; „Йова каза...“, „А Господ ми рече...“ (Изход 3:14-15; Второзак. 1:42)
- Иисус Навиев: „Йеова каза...“ („Господ говори...“) (Ис. Нав. 1:1)
- Еремия: „Йеова (Господ) ми рече...“ „...така каза Йеова“ („и Господ ми рече...“) (Ерем. 1:7,9)
- Езекиил: „Той ми каза...“ (Езек. 3:4) („И рече ми...“)
- Малахия: „Казва Йеова (Господ)...“ (25 пъти)
- Иисус: „...докато всичко не се сбъдне“ (Мат. 5:18 за старозаветния закон), „Божията заповед“ (Марк. 7:8 за старозаветния закон), „Писано

е...“ (Йоан 6:45 за пророците в Стария Завет), „Имат Мойсея и пророците...“ (Лука 16:29-31), „...което е писано за Мене в Мойсеевия закон, в пророците и в псалмите“ (Лука 24:44)

Апостолите: „Светият Дух предсказа...“ (Деян. 1:16), „Добре е говорил Светия Дух...“ (Деян. 28:25)

Намираме и обширни изказвания, като: „Всичкото Писание е боговдъхновено...“ (2 Тим. 3:16); „...но светите човечи са говорили от Бога, движими от Светия Дух“ (2 Петр. 1:21); „...не с думи, научени от човешката мъдрост, но с думи, научени от Духа“ (1 Кор. 2:13).

Белегът на истината

Следните разсъждения потвърждават истинността на горните твърдения:

1. Онези, които са твърдели за себе си, че са били боговдъхновени, са били мъже с най-висок морал и духовен характер. Кой би приписал на хора като Мойсей, Павел, Исаия, а камо ли на Исус Христос, един съмнителен характер?
2. Библията показва едно дълбоко единство на учението, въпреки че е била написана от повече от 40 различни мъже за период от 1500 години. Как иначе би могло да се обясни това единство?
3. Множеството исторически факти в Писанието са потвърдени археологически в многобройни книги. Налице са подробни доказателства за твърдения на Библията относно исторически събития и личности.
4. По отношение на издаване, разпространение и влияние по целия свят, Библията се оказва най-важната книга, която някога е била написана. Въпреки това срещу нея е водена по-интензивна борба, отколкото срещу която и да било друга книга, и тя е преживяла множество опити за пълно унищожение. Коя друга книга е устоявала на такава остра

критика и въпреки това е останала най-търсената в продължение на толкова много години?

5. Тя и днес още има силата да променя живота. Както брутални престъпници, така и обикновени кротки хора биват докоснати и променени от посланието на тази книга. Милиони хора са получили надежда, утеха и кураж в най-мрачните си часове. Коя друга книга е променила някога към добро толкова много човешки животи?
6. Стотици библейски пророчества са се сбъднали до най-малките подробности. Къде другаде могат да се намерят записани пророчества, които са стопроцентово точни във всеки детайл?

Големите въпроси за живота и вечността винаги са провокирали мисълта на великите личности. В Светото писание те са описани, но освен това им е даден и отговор. Тези лекции са замислени като помощ за читателя, за да се научи точно да разбира какво учи Библията за Бога, човека, греха, спасението, вечността и за Исус Христос.

Много е важно да разберем какво наистина казва Библията, преди да се обявим за или против нея.

Исус казва, че заблужденията, дори и на религиозни водачи от Неговото време, са се дължали на това, че те не са познавали Писанията (Мат. 22:29). Даниил казва, че те са „едно истинско писание“ (Дан. 10:21). Познавате ли истината?

Твоето Слово е истина

Човекът има стремеж към познание и истина. Много от достъпните му източници обаче не се достоверни. Библията твърди за себе си, че е Божията истина, дадена на човека чрез откровение.

1. Кое от следните твърдения описва най-точно библейското понятие за истината?
 - а) Няма истина.
 - б) Истината се променя постоянно.
 - в) Не е възможно да се разбере истината със сигурност.
 - г) Истината е абсолютна и познаваема.(Изберете един отговор.)

2. Как Бог преди раждането на Христос е съобщавал истината на човека? (Евр. 1:1)

С какво Бог доказва недвусмислено, че пророците са говорили истината? (Второзак. 18:22)

Какво свидетелствуват самите пророци за своите думи?

3. Какво е последното средство, което Бог употребява, за да ни съобщи истината? (Евр. 1:2; Мат. 17:5)

Какво казва Исус за истината? (Йоан 14:6; 17:17)

4. Как потвърди Исус авторитета на авторите на Стария Завет? (Лука 24:44)

Какво отношение взе Той по следните събития от Стария Завет?

– сътворяването на Адам и Ева (Марк. 10:6);

– Йона и рибата (Мат. 12:39-40);

– Ноевият ковчег (Мат. 24:37-39).

8. Преразкажете със свои думи 2 Тимот.3:15-17.

Коя е една от най-важните причини да се изучава Библията? (Йоан 5:39)

9. *Какво бихте казали?* (Оградете в кръгче съответните букви на твърденията, които според Вас най-добре описват Вашето отношение към Библията:)

а) Вярвам, че Библията е Божие Слово, адресирано до човека. Въпреки че е писана от много различни мъже през голям период от време, тя е безпогрешна в оригинала си, благонадеждна и достоверна, както по отношение на историческите факти, така и по отношение на поученията.

б) Мисля, че в Библията само думите на Исус са боговдъхновени.

в) Вярвам, че много от разказите в Библията, като например за Адам и Ева, Ноевия ковчег и др., не трябва да се приемат буквално, но все пак имат определено значение за учението на Библията.

г) Мисля, че в Библията има много противоречия.

д) Вярвам, че Библията съдържа всичко, което трябва да зная за Бога, за живота и за отвъдния свят.

е) Вярвам, че Библията съдържа много добри морални поучения, но не е непременно абсолютната истина.

ж) Истината на Библията важи за всяко поколение, всяка култура и раса.

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Ако бихте били Бог и искахте да съобщите нещо на хората, как бихте постъпили?
2. Как бихте убедили по-нататък хората, че това съобщение действително произхожда от Вас (Бога)?
3. Ако някой би Ви доказал, че Библията е действително вярна, бихте ли били готови да съобразите живота си с нейното учение?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Личността на Бога

„Защото Аз съм Бог, и няма друг. Аз съм Бог, и няма подобен на Мене.“ (Исая 46:9). Библията говори с гласа на най-висшето същество: „Всевишният и Превъзнесеният, Който обитава вечността...“ (Исая 57:15). От тайнствената безкрайност на Своята абсолютна същност Той описва Себе Си като „Живият Бог“ (Пс. 42:2; 84:2; Дан. 6:20; 1 Тим. 4:10; Евр. 9:14; 10:31); „...величието Му е неизследимо“ (Пс. 145:3). Той е така необятен, че ние „в Него живеем, движим се и съществуваме“ (Деян. 17:28). Отново и отново звучи възклицанието: „Боже, кой е подобен на Тебе!“ (Пс. 71:19; 89:8; 113:5). Отговорът трябва да бъде винаги: „Няма друг като Тебе!“

Най-разпространените схващания за Бога

Името „Бог“ винаги е било в устата на много хора. Има такива, които отричат Неговото съществуване; такива, които с името Му проклинат; такива, които представят същността Му в изопачен и преиначен вид. Атеистите казват, че няма Бог и че те могат да докажат това. Агностиците казват, че е невъзможно да се знае нещо за Неговото съществуване и усърдно работят, за да спечелят милиони хора за каузата на „незнанието“. Пантеистите пък твърдят, че Бог е самата природа, която се е самосъздавала, и че човечеството е част от нея. Политеистите казват, че няма само един Бог, а има много богове. Към тази категория спадат разнообразните схващания от античното езичество до съвременната „мормонска“ секта. Съществуват и много други представи. Твърди се например, че Бог е всичко, включително и ние с Вас, или че Бог е принцип, безлична сила, или енергия. Твърди се също така, че Бог е само една идея в ума на човека, психологическа патерица или невроза (иррационална страхова представа). Хората са създавали образи и идоли, които трябвало да представляват Бога (Деян. 19:23-28), въпреки че това се забранява в Библията (Изход 20:4-5). Често пъти хора

са се представяли за богове и са карали другите да ги обожават. Мнозина, които отказват да признаят отговорността си пред едно по-висше същество, в края на краищата стават богове сами за себе си.

Бог сам се доказва

Библията не се опитва да докаже, че има Бог. Тя предполага, че това знание е вложено в съзнанието на човека. Тя казва, че само един безумец може да отрича съществуването Му (Пс. 14:1; 53:1). Тя отбелязва, че нечестивите се стремят да Го забравят (Пс. 10:4). Археологията счита откриването на следи от почитане на богове за доказателство за наличието на човешки живот. Никая диктатура досега не е била в състояние да заличи вярата в Бога, въпреки че са били полагани големи усилия в тази насока. През почти цялата си история човекът дълбоко в себе си е бил винаги твърдо убеден в съществуването на Бога и в своята отговорност пред Него. Именно това съзнание е основата за отговорността на човека пред Бога. „Понеже това, което е възможно да се знае за Бога, на тях е известно, защото Бог им го изяви. Понеже от създанието на света, това което е невидимо у Него, сиреч вечната Му сила и божественост, се вижда ясно, разбираемо чрез творенията, така че човеците остават без извинение“ (Римл. 1:19-20).

Твърдото убеждение в съществуването на Бога е било налице много преди хората да започнат да събират аргументи „за“ или „против“ Него. Но систематичната борба от страна на държавата, на възпитателния и образователния процес или на средствата за масова информация е в състояние да отслаби вярата в Бога. Ясно е също, че при една нарастваща гордост, интелектуална надменност, неморалност и прогресираща обществена разруха, съществуването на Бога се поставя под въпрос.

Някои питат: „Защо трябва да вярваме в Бога? Ние можем за всичко да намерим естествено или еволюционно обяснение.“ Онези, които се считат за по-интелигентни от вярващите в Бога, нека се замислят за следното:

1. *Нищо не се създава от само себе си.* Нито един научен труд досега не е открил причинно-следствена връзка, която

произлиза от нищото. Факт е, че нищо не произлиза от нищото. Библията казва: „Защото всяка къща се строи от някого, а тоя, които е устроил всичко, е Бог.“ (Евр. 3:4)

2. *Сложните сгради изискват творец или някой, който да ги планира.* Всеки един човешки орган, било то мозъкът или окото, е много по-сложен от компютър или часовник и въпреки това никой не би повярвал, че последните са могли да възникнат случайно.

Същността на Бога от гледна точка на Библията

1. *Има един Бог.* И Старият, и Новият Завет оповестяват, че има само един Бог (Второзак. 6:4; Исая 45:5; 1 Тим. 2:5). В това твърдение юдеизмът и ислямът съвпадат с християнството. Хората често говорят за други богове (1 Кор. 8:5-6), а Библията понякога употребява това понятие в преносен смисъл (Изход 7:1; Пс. 82:6), но съществува само един истински Бог.
2. *Бог съществува в три лица.* Истинският Бог е едно многолико, а не еднолико единство. Той е един по същност, но в Свящото Писание е разкрит като няколко лица. В Стария Завет едно от имената на Бога е Елоим* и то се споменава около 2600 пъти. По форма това съществително е в множествено число, но понякога с глагол се употребява в единствено число. Второзак. 6:4 е класическата юдейска изповед, че има само един Бог: „Йеова нашият Бог е един Господ“. И в този стих е употребена думата Елоим*. По-нататък установяваме, че Бог, дори още в Стария Завет, често говори за Себе Си като „на нас“ или „ние“ (Бит. 1:26; 3:22). Никой израелски цар никога не е говорил за себе си по този начин. Има места, където между „Бог“ и „Бог“ се прави разлика (Пс. 45:7-8; сравн. Евр. 1:8; или „Рече Господ на моя Господ“ Пс. 110:1; Мат. 22:42-46). Новият Завет ни изявява по-ясно Бога като Отец, Син и

* в българските преводи – Йеова, Господ, бел. ред.

Свети Дух. Всяка от тези три личности се нарича Бог, въпреки че Новият Завет потвърждава, че има само един Бог.

а) Отец е Бог (1 Сол. 1:1; 2 Петр. 1:17).

б) Духът е Бог (Деян. 5:3-4; 2 Кор. 3:17).

в) Синът е Бог (1 Йоан.5:20; Тит 2:13; Йоан 1:1,14; 20:26-28; Деян. 20:28; Римл. 9:5; Кол. 2:8-9; 1 Тим. 3:16; Евр. 1:8; Откр. 1:8,17-18).

Всички божествени качества, като например воля, чувства и разум, са присъщи на всяко от трите лица. Отец, Син и Свети Дух се различават един от друг и все пак са едно божествено цяло. (1 Петр. 1:2; Юда 20-21). Техните имена се обобщават във формулата на кръщението (Мат. 28:19) и в апостолската благословия (2 Кор. 13:14). Намираме ги при кръщението на Исус (Мат. 3:16-17), а също и в Евангелието на Йоана (Йоан 14:16-20; 15:26; 17:7-16). Там също се изявява единството (Йоан 14:9; 17:22). Те са наречени лица на Бога, въпреки че не могат да се вместят в нашата представа за „лица“. Те не са нито три различни божества, нито един Бог с три глави. В същността Си Бог е един. Думата „Троица“* се употребява за простота, за да се опише Божеството, въпреки че не се среща в Библията. Същото важи и за израза „Триединен Бог“.

Тъй като ние не познаваме нищо подобно на това, в езика си нямаме дума, която съответно да изрази тази истина. Библията също не я обяснява. Ние трябва да приемем преките твърдения на Библията и да спрем дотук.

3. *Бог е Дух* (сравни Йоан 4:24). Той може да приема образа на човек или да бъде чут като глас. Той може да се изяви и чрез природно явление, като например гръм или светкавица. Но Той е едно невидимо духовно същество, което не е обвързано с пространство, време или материя.

* триединство, триединен

4. *Бог е личност.* Той не е просто някакъв принцип или някаква идея. Приписват Му се качества, присъщи на една личност, като например познание (1 Йоан 3:20), усещания или чувства (Бит. 6:6), както и воля, и способност за вземане на решения (Яков 1:18). Той проявява както любов, така и гняв.

Той може да си спомня или съзнателно да забравя. Той има определени намерения (Ефес. 1:9,11), взема решения и разкрива бъдещето. Бог не е машина, съществуваща сама за себе си. Най-голямата утеха за вярващия е знанието, че Бог е любов (1 Йоан 4:8,16). Никакъв принцип, никаква безлична сила не би могла да оправдае казаното в 1 Петр. 5:7 „и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас.“

В някои езици думата „Бог“ е сродна с думата „добро“. Той наистина е добър. Той е назован също Господ, Всемогъщият, Творецът, Спасителят, Изкупителят и с много други имена. Името Йехова произлиза от името ЙХВХ, дума с 4 букви за Божието име в Стария Завет. То никога не е било произнасяно и за верния начин на написване или произнасяне могат да се правят само предположения. Много вероятно все пак е формата „Яве“. Никой не може въз основа на Библията да твърди, че има едно отделно наименование, което е единствено приемливо за Бога. Същественото е, че ние познаваме Един Бог на Библията, Който ни призовава да познаем Неговия Син Исус Христос. Той е единственият път към Бога (Йоан 14:6).

Личността на Бога

Много е важно да знаем в кого вярваме. Какъв е Той? Имате ли погрешни представи за Него?

1. Бог е:

- а) една идея
- б) една сила
- в) един човек
- г) дух

(Изберете един отговор.)

2. Кое от следните понятия описва най-добре вашата представа за Бог?

- а) полицай
- б) менажер
- в) Вашият собствен земен баща
- г) машина
- д) нито едно

3. Как бихте описали Бога на някого, който никога до сега не е чувал за Него?

4. Опитва ли се Библията да докаже съществуването на Бога или предполага Неговото съществуване като даденост, която се разбира от само себе си? (Бит. 1:1)

Как човек може да знае, че има Бог, дори и ако няма Библия? (Пс. 19:1-4; Римл. 1:19-20)

Защо вярвате, че Бог съществува?

5. Библията ни учи, че
- а) има един Бог
 - б) има трима Богове
 - в) има много Богове
 - г) ние всички се покланяме на един и същи Бог
- (Изберете един отговор.)
6. Какво казва Библията за съществуването на други „богове“, на които хората служат? (1 Кор. 8:5-6) Преразкажете тези стихове със свои думи.

7. Как бихте обяснили на някого следното: Отец е Бог. Синът е Бог. Духът е Бог. Има само един Бог.

8. Бог е Дух. Това означава, че:

- а) Ние не можем да го опознаем.
 - б) Той е невидим.
 - в) Той не може да направи Себе Си видим.
 - г) Той е безличен.
- (Изберете един отговор.)

9. *Какво бихте казали?* Тъй като Бог е личност, е възможно да имате лично отношение с Него. Как бихте описали настоящите си отношения с Него?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Как бихте определили Бога?

2. По Ваше мнение, кое е най-голямото доказателство за съществуването на Бога? (Ако някой не вярва в Неговото съществуване, попитайте го защо.)

3. Ако можете да попитате Бога за нещо, какво бихте Го попитали?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората проявили интерес.

Съществото Бог

„И тъй, на кого ще уподобите Бога? Или какво подобие ще сравните с Него?“ – пита пророкът (Исаия 40:18). Библията обръща внимание на това, че Той с нищо и с никого не може да се сравни. Тя използва нашия език и човешки изразни средства, за да Го опише. Фактът, че Библията говори за ръка, мишца, око или уста на Бога, не означава, че Той действително притежава тези органи, както и не означава, че Той има образ на птица, когато се казва: „С перата Си ще те покрива и под крилата Му ще прибегнеш“ (Пс. 91:4). Ако Бог можеше да бъде напълно разбран, обяснен или анализиран от човека, Той щеше да бъде на едно и също ниво с него. Трябва да внимаваме да не отхвърляме факти за Бога, само защото не се побират в рамките на нашите представи. Запитаха Йов: „Можеш ли да изброиш Божиите дълбочини? Можеш ли да издириш Всемогъщия напълно?“ (Йов 11:7) Отговорът е, че ние можем да знаем за Бога само това, което Той желае да ни открие чрез Словото Си и нищо повече. Някои понятия надвишават нашите способности за разбиране.

Изключителни качества (които само Бог притежава)

В Свящото Писание се привеждат определени факти за Божието същество дотолкова, доколкото Бог е искал да ни ги открие. Ние ги наричаме качества или атрибути. Бог е:

1. *Самосъществуващ*: Той има живот в самия Себе Си (Йоан 5:26). Той няма произход. Той е бил от самото начало (Бит. 1:1; Йоан 1:1).
2. *Вечен*: „От века и до века“ Той е Бог (Пс. 90:2; Авак. 1:12). „Съществуващият“ се изразява чрез названието „Аз Съм Оня, Който Съм“ (Иzx. 3:14); Този, Който обхваща минало, настояще и бъдеще (Откр. 4:8).

3. *Безкраен*: Това означава „без ограничения и граници“. Нищо не може да обхване Бога (3 Царе 8:27). Той не може да бъде измерен с никаква мярка.
4. *Всемогъщ*: Всемогъщият има силата и авторитета да прави винаги това, което иска (Йов 42:2; Мат. 19:26). Това се нарича „омnipотенция“.
5. *Всезнаещ*: Той има неограничено познание и неизмеримо прозрение (Пс. 147: 4-5), към които по никакъв начин не може да се добави нищо. Нищо не може да Го изненада или заблуди (Евр. 4:13; Йоан 3:20). Това се обозначава като „омнисенция“. Той знае края преди началото (Исаия 46:10). Това включва също и Неговото предумисляване за всички неща (Деян. 2:23).
6. *Всеприсъстващ*: Той не е ограничен по отношение на пространство и време. Той е по едно и също време навсякъде (Пс. 139:7-12). Това се нарича „омnipрезенция“. Невъзможно е да избягаме от Него (Ерем. 23:23-24; Ам. 9:2).
7. *Непроменим*: Той може да променя своите дела и действия, но никога – своята вечна същност и своите вечни намерения (Мал. 3:6; Як. 1:17). Той не е нито непостоянен, нито неверен. Това се нарича „имутация“.
8. *Независим*: Той не се нуждае от абсолютно нищо, тъй като няма никакъв недостатък и никаква липса. (Деян. 17:24-25).
9. *Суверенен*: Той е управител и владетел над всичко и никой не може да Му противодейства. Той управлява всичко по решението на собствената Си воля (Ефес. 1:11; Исаия 40:13-14). Като Бог, Той има неограниченото право да върши всичко, както Му харесва (Римл. 9:15-18). Той с нищо не е задължен към никого.

Относителни качества (които хората също биха могли да притежават)

1. *Любов:* Тя представлява пожертвувателното и безкористно отношение, изразяващо се в това да желаем за другите най-възвишеното и най-доброто. Тя е облечена в дела и благотелност. Бог даде Своя Син за нас, защото ни обича (Йоан 3:16). Любовта Му не зависи от това дали нейният обект заслужава да бъде обичан или дали самият той обича Бога. Нещо повече: Бог обича враждебните, неблагодарните и грешните хора, въпреки че мрази греха (1 Йоан 4:10; Ефес. 2:4-5; Римл. 5:8; Ерем. 31:3). Милостта е тясно свързана с любовта. Тя включва съчувствие към другите (Пс. 86:15; Мат. 9:36; 14:14).
2. *Гняв:* Неговото свято неодобрение към всичко лошо, в което хората постоянствуват и от което не искат да се откажат (Кол. 3:5-7; Римл. 2:4-6) не е в противоречие с любовта Му, а е един друг аспект на Неговия характер. Римл. 1:18 ни посочва предмета на Неговия гняв „...против всяко нечестие и неправда на човеците“.
3. *Благодат:* Неговото благоволение, оказано незаслужено и даром спрямо другите, не е задължителна отплата от Негова страна за извършени добри дела (Римл. 4:4-5; 11:6). Милостта предлага спасението на човечеството (Ефес. 2:8; Тит. 2:11).
4. *Милосърдие:* Неговото действено съжаление и състрадание към грешниците и нуждаещите се, с което Той дарява помощ и утеха. (Пс. 103:8). Бог е богат на милосърдие (Ефес 2:4).
5. *Святост:* Той е отделен от всички други същества и в Него няма нищо лошо или нечисто (Пс. 99:9; Исаия 57:15). Наречен е „Светият“. Небето възхвалява Неговата святост (Откр. 4:8; Исаия 6:3). Абсолютно погледнато, освен Бог, никой друг не е свят (Откр. 15:4; Евр. 7:26). Това качество прави необходимо наказанието на греха (Исаия 59:2). Ние сме призвани да бъдем свети, защото Той е свят (1 Петр. 1:16).

6. *Справедливост и праведност*: В Новия Завет тези две думи имат един и същ езиков корен. Има се предвид едно безпристрастно и честно отношение към другите. От Бога не може да произлезе нищо несправедливо. (Неемия 9:33; Пс. 145:17). Той е праведният Съдия (2 Тим. 4:8) и Той ще действува безупречно правилно (Битие 18:25). Неговата справедливост изисква да бъде заплатено за греха, а Неговата любов плаща именно тази цена „...та да се познае, че Той е праведен и че оправдава този, който вярва в Исуса“ (Римл. 3:26).
7. *Истина*: У Бога няма нито фалш, нито невярност, нито липса на постоянство и последователност (Числа 23:19; 1 Йоан. 5:20). Той е Истината (Йоан 14:6). Той е абсолютно и съвършено верен (2 Тим. 2:13; Откр. 19:11).
8. *Търпение*: Неговото самоналожено въздържане от действия, за които би имал безусловно право, е качество, характерно само за някой, който притежава велико могъщество. Единият му аспект е дългото и търпеливо понасяне на лошо поведение (Римл. 9:22; Деян. 13:18). Другият е упоритото търсене на доброто (2 Петр. 3:9).
9. *Мъдрост*: Бог е всезнаещ, но приложението на това знание показва една безкрайна мъдрост – дълбоко познание, съчетано със съвършена способност за преценка (Римл. 11:33; Ефес. 3:10). „Неговия разум е неизследим“ (Ис. 40:28).
10. *Доброта*: Неговата доброта е качество, което трябва да води хората към покаяние (Римл. 2:4). Бог е пълен с доброта, благосклонност и доброжелателство (Пс. 119:68; 145:9). Човешките трудности и грижи никога не трябва да ни дават повод да се съмняваме в Неговата доброта.
11. *Щедрост*: Бог е най-великият дарител и Той доказва това с най-великия от всички дарове – Своя Син (Йоан 3:16). Затова Той обича тези, които с радост даряват (2 Кор. 9:7). Бог дава щедро (Яков 1:5). Той е, Който разкрива небесните отвори и излива щедри потоци от благословение над нас. Той дава *препълнена* мярка (Малах. 3:10).

Съществото Бог

Божиите пътища и намерения се определят от Неговата същност и Неговите качества. Следните въпроси ще ни помогнат да Го разберем по-добре:

1. За човека е трудно да разбере какъв е Бог, защото:
 - а) човек мисли, че Бог е като самия него.
 - б) Божиите пътища са „по-високи“ от човешките.
 - в) няма никого и нищо, с което Бог би могъл да се сравни.
 - г) е невъзможно да опознаем Бога.
 - д) Всичко е вярно (а – г).
 - е) а – в са верни.(Изберете един отговор.)

2. Какво отношение има Бог към всичко сътворено? (Деян. 17:24-25)

Кои качества на Бога са описани в следващите стихове, които особено подчертават Неговата независимост и самостоятелност? (Опишете ги със собствени думи.)

Йоан 5:26; 1:1; Битие 1:1;

Изход 3:14; Пс. 90:2; Откр. 4:8;

3. Прочетете Псалом 139 и избройте три качества на Бога, които са описани в тези стихове.

а)

б)

в)

4. Опишете със собствени думи Римл. 8:28.

Каква утеха може да получи един християнин от този стих?

5. Кое от следващите изречения *не* отговаря на истината за Божията любов?

а) Бог обича целия свят.

б) Бог ни е възлюбил, преди ние да сме го обикнали.

в) Любовта на Бога е вечна.

г) Любовта на Бога не обръща внимание на греха.

(Изберете един отговор.)

6. Гневът на Бога е също така реален, както и Неговата любов. Кой е обектът на Божия гняв?
- а) всяко нечестие и неправда на хората;
 - б) коравото, непокаяно сърце;
 - в) непокорните;
 - г) онези, чиито грехове са простени.
- (Изберете три отговора.)
7. Свържете следните качества на Бога със стоящите отляво определения:
– Незаслужена и благосклонна отзивчивост към другите.	а) Благодат (Ефес. 2:8; Тит 2:11)
– Активно състрадание и съжаление към грешника или нуждаещия се.	б) Святост (Пс. 99:9; Откр. 15:4)
– Пълно отсъствие на нечистота и зло; Той е отделен (различен) в сравнение със всички други същества.	в) Милосърдие (Пс. 103:8; Ефес. 2:4)
– Безпристрастно и почтено отношение към другите.	г) Справедливост/Праведност (Неем. 9:33; Бит. 18:25)
- 8) Когато Библията казва, че Бог е свят, това означава:
- а) Той е безгрешен.
 - б) Той мрази греха и обича всичко добро.
 - в) Той е отделен от грешника.
 - г) Всичко е вярно (а – в).
- (Изберете един отговор.)

9. *Какво бихте казали?* Премислете внимателно гореописаните качества на Бога. Кой от тях са особено утешителни за Вас?

Има ли такива, които Ви създават проблеми? Защо? (Респ. – защо не?)

Хората често казват: „Аз вярвам, че Бог би направил това“ – или: „Аз не вярвам, че Бог би направил това.“ Защо е важно да разберем Божието същество, преди да изказваме предположения за това, какво Той би сторил и какво – не?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Какви качества има Бог, които човек не притежава?
2. Какво означава „Бог е свят“?
3. Как бихте обяснили твърдението на Библията, че Бог е Бог както на любовта, така и на гнева?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Какво е човекът?

„Що е човек, та да го помниш?“ – пита псалмистът (Пс.8:4). Нашето тяло е създадено от пръст и пак ще се превърне в пръст (Бит.3:19). Какво сме ние? Какво е нашето значение? Какъв е смисълът на живота ни? Отговорът на тези въпроси решително ще повлияе на целия ни мироглед и начин на живот.

Произход на човека

Мнозина казват, че човекът е само една от многото форми на живот, случайно възникнали във Вселената. Те казват, че човекът е само едно „по-високоразвито животно“, „венецът на еволюцията“, че животът му е преходен и без трайно значение. И хората възприемат тази теория, започват да живеят като животни, егоистично се впускат във всякакви удоволствия и живеят отчаяни, очаквайки да преминат в нищото. Други имат мистичния възглед, че животът е един вид космическо колело, което непрекъснато са върти. Те казват, че под някаква форма животът винаги е съществувал. Човек се ражда, умира, слива се с „нищото“ и след това се ражда отново под някаква друга форма. Няма никакво обяснение за произхода, няма контролиращ интелект, няма личен Бог.

Сравнете двата мирогледа. Кой Ви изглежда е по-разумен?

1. Първоначално нищо не е съществувало. Материята или енергията са произлезли от само себе си, а след това и планетните системи. Всичко е възникнало по случайност.

1. Бог създаде Вселената, включително Земята, човека, млекопитаещите животни, рибите, птиците и другите създания.

Бит. 1:1; 2:25

Йоан 1:3 Кол. 1:16

Евр. 11:3

2. На различните планетни системи е възникнал живот, без някой да го е причинил. Животът се е развивал от най-низшето същество до сложни форми без разумно проектиране. Зад всичко това не стои никакъв творец, нито по-висш интелект.

3. Човекът се е развил от някакъв ранен маймуноподобен предтеча. Той е едно животинско същество без духовна природа, една биологична случайност в космоса и без бъдеще.

2. Бог, най-висшият интелект, е автор на реда и законите. Той е изворът на всеки живот. Неговият шедьовър е човекът, когото Той е създал по Свой образ и подобие.

3. Цялото човечество произхожда от една човешка двойка, която Бог е създал, както можем да прочетем в Битие 1 и 2. Човекът съществено се различава от животното по способността си да познае и почита Бога, по своя говор и възможност за писмено общуване, по душата и духа, които са безсмъртни.

Библията казва: „В начало Бог създаде небето и земята...и Бог създаде човека“ (Бит. 1:1-27). „Той ни е направил и ние сме Негови“ (Пс. 100:3). Бог ни познава още преди да се родим (Пс. 139:13-16).

Защо ни е създал? По Свое собствено благоволение (Колос. 1:16; Откр. 4:11). Той беше ваятелят, а ние – глината (Римл. 9:20-21).

За какво сме сътворени? За да прославяме Бога (Римл. 1:21; Пс. 86:9). Но човекът отказа да почита Бога и да Му служи (Римл. 1:25). Вместо това той поиска да живее сам за себе си.

Същността на човека

Човекът е бил създаден по образ и подобие на Бога (Бит. 1:26; 5:1; 9:6). Това означава „сянка“ или „прилика“. Тъй като Бог е дух, приликата не е физическа, а духовна (Ефес. 4:24; Кол. 3:10). Това е главният аспект на човешката неповтори-

мост. Човекът от една страна се състои от материя, която се нарича тяло. По функциите си това тяло в много отношения прилича на телата на други живи същества. Но това тяло е само „скинията“ или „земния дом“, в който човекът живее (2 Кор. 5:1-4; 2 Петр. 1:14). По-важно е, че човекът има също и душа, и дух, които заедно с тялото съставляват неговото триединно същество (1 Сол. 5:23). Трудно е да се различи душата от духа (Евр. 4:12). С тялото си и неговите сетива ние можем да установим контакт с околната среда. Затова то се нарича седалище на съзнанието за околния свят. В душата са чувствата, разума и волята (Пс. 13:2; 42:5). Тя е седалище на съзнанието за самите нас. Чрез духа ние имаме способността да познаем Бога и да разберем нещата, които спадат към духовната област. Той е седалище на съзнанието за Бога (Римл. 8:16). Дори човек, който не познава Бога, има дух (Яков 2:26). Онова, което е вътре в човека, понякога се нарича „сърце“ (Втор. 29:4; Пс. 40:10-12; Пр. 14:10; Исаия 44:18). Желанията, начинът на възприятие и вътрешната нагласа произлизат оттам. А съвестта, както е общоизвестно, ни посочва кое е вярно и кое – невярно, кое е добро и кое – лошо (Римл. 2:15; Евр. 5:14). Тя засяга нашето чувство за дълг и отговорност, както и чувството ни за морал. Ние често казваме: „Остави се да те води съвестта ти“. Определено е правилно никога да не се накърнява съвестта, дори когато тя е слаба или свръхчувствителна (1 Кор. 8:10). Но една съвест може да бъде чиста или добра (Деян. 23:1; 1 Тим. 1:5-19; Евр. 13:18; 1 Тим. 3:9; 2 Тим. 1:3), прегоряла или лукава (1 Тим. 4:2; Евр. 10:22), може да бъде също и осквернена (Тит 1:15). Тя би трябвало да се пази непорочна (Деян. 24:16).

Свободният избор на човека

Необходимостта да реши даден въпрос, да се заеме определена позиция, особено в моралната и духовната област, е най-важното задължение на съвестта. Това може и ще определи нашата съдба за вечността. Бог съвсем ясно е дал на човека правото да избира и е направил този избор основа на един справедлив съд (Втор. 30:15-19; Ис. Нав. 24:15; Откр. 20:12-13). Човекът обича да решава сам, но не обича да носи

последствията от погрешните решения. За да свали отговорността от себе си, той прехвърля вината на Бога, на своите родители, на обществото, на разни институции, на характеристиките за времето обстоятелства. Някои религии учат, че човекът е морален робот, създаден от един бог, който определя всичко и не му дава истинска възможност сам да взема решения. Но такова учение няма никаква опорна точка. Бог призовава човека да вземе решение и казва, че той остава без извинение, ако се отвърне от Бога (Римл. 1:20).

Падението на човека

Още преди хиляди години мислещите хора са разбрали, че нещо с човека не върви както трябва. Като си помислим, че има дори животни, които живеят в хармония със себеподобните си...! Защо тогава човекът трябва да убива, да мрази, да се държи брутално, да оставя други да гладуват и умират? Защо забелязваме егоизъм и лошо поведение и при малки деца, без да са били учени на това? Защо трябва да напътстваме децата да вършат добро, а злото те вършат от само себе си? Правени са опити да се обясни този факт с теории за средата, домашното обкръжение, психологически принуди, политически и социални системи и въпреки това на никого досега не се е удало да докаже верността на теорията си или пък чрез нея да промени естеството на човека.

Свящото Писание ни казва къде е грешката. Първите хора, които са живели в идеалната среда, са взели погрешно решение, като не са се покорили на Бога (Бит. 3). В този момент грехът дошъл на света (Римл. 5:12-19), а с него и цяла верига от страшни последици. Присъдата не закъсняла, защото човекът бил неоспоримо виновен (Бит. 3:16-24). Резултатите за човека и неговите потомци и до ден-днешен са: загубата на рая, смърт, болка и трудности. Ние наричаме това грехопадението. За последиците от грехопадението четем в Бит. 6:5; 8:21; Пс. 12:2-4; Римл. 3:10-23 и на други места. Тези последици и днес се виждат в природата на човека. Грехът е помрачил нашето духовно разбиране (Ефес. 4:18; 1 Кор. 2:14), дал ни е измамливо сърце (Ерем. 17:9) и е погубил както плътта, така и духа ни (Ефес. 2:3). Библията обяснява

всеки човешки конфликт, всяка грижа, всяко зло с тази единствена причина – греха, защото според Писанието грехът прониква в цялото същество на човека. Библията казва също, че грехът е увредил цялото творение, като се започне от тръните в растителния свят и се стигне до жестокостта в животинския свят.

Отговорността на човека

Човекът носи отговорност спрямо един любещ и грижлив Бог. Ние сме много скъпи на Бога (Мат. 10:31). Бог ни смята достойни за най-великата жертва (Йоан 3:16). Тази любеща загриженост се вижда в отношението на Господ Исус, когато Той плака за един град, който Го беше отхвърлил (Лука 19:41). Той искаше да спаси хората, но те Го отхвърлиха (Лука 13:34). Човекът не е независим и не може сам да разполага със себе си; той не е „автономен“, макар и понякога да си мисли така и да действа по съответния начин. Човекът е произлязъл от ръката на своя Творец и Пазител, от Когото е зависимо дори всяко негово дихание (Йов 33:4; 34:14-15; Пс. 104:29-30; Исаия 42:5). Един ден човекът ще трябва да застане пред своя Творец, за да даде отчет пред лицето Му (Римл. 14:12; Евр. 9:27). В Йоан 3:36 и 1 Йоан. 5:12 намираме две алтернативи. Човекът трябва да вземе решение.

Какво е човекът?

Важно е да разберем нашата човешка природа: откъде идваме, защо въобще сме на този свят и каква е причината за проблемите ни.

1. Как обяснявате произхода на човека?

- а) Чрез еволюция на низши форми на живот.
- б) Човекът е една тайна, която ние не можем да разберем.
- в) Човекът произхожда от творческата ръка на Бога.
- г) Той е част от екзистенциален кръговрат без начало.
(Изберете един отговор.)

2. За какво сме създадени?

- а) За да изпълним своето лично предназначение.
- б) За да разгърнем нашите способности.
- в) За да се насладим на живота колкото се може по-пълно и цялостно.
- г) Единствено и само за да прославяме Бога.
(Изберете един отговор.)

3. Каква функция у човека е характерна за:

- а) тялото:

б) душата:

в) духа:

4. Какво означава, по ваше мнение, описаното в Бит.1:26 и 5:1 подобие? В какво отношение сме подобни на Бога?

5. Какви доводи виждате в света, които подкрепят учението на Библията, че човекът е грешник както по собствено решение, така и по природа?

6. Свободната воля на човека, респективно способността му свободно да взема решения:

а) е илюзия, защото най-накрая пак се сбъдва Божията воля.

б) е така ограничена, че човекът не е наистина отговорен.

в) ни дава правото да решим свободно дали желаем да обичаме Бога и да Му се покоряваме.

г) са станали невъзможни поради трудността на обстоятелствата.

7. Възпроизведете със собствени думи Пс.139:14-16.

8. Как следните стихове показват, че Бог е дал на човека възможността за свободно вземане на решения и че това е основата за един справедлив съд (Второзак.30:15-19; Исаия 24:15; Откр.20:12-13)?

9. Какво бихте казали? Обобщете със свои думи как Вие виждате собствената си отговорност спрямо Бога? Как може Бог да се радва и да се прослави чрез Вашия живот?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Откъде произхожда човекът?

2. За какво живее той?

3. Каква е, според Вас, главната цел на живота Ви?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Проблемът за греха

Защо на този свят има злоба, мъка, война и ненавист? Защо властват алчност, завист, гордост и жестокост? Защо още децата постъпват егоистично, лъжат, не слушат, създават грижи на родителите си, без някой пряко да ги е учил на тези неща? Само лошата среда ли е виновна за това? Библията ни казва, че това поведение е залегнало в човека още преди той да бъде изложен на външни влияния (Пс.51:5; 58:3). Проблемите на човека никога няма да бъдат правилно разбрани, ако не си изясним проблема за греха.

Общоприети възгледи за греха

Що е грях? В речника ще намерим отговора, че грях е нарушение на моралния или Божия закон. Това е достатъчно ясно. Човекът обаче се е отклонил от тази проста дефиниция и си е създал свое собствено мнение. Например:

1. Няма грях. Дали нещо е правилно или неправилно е само въпрос на променящите се обществени форми.
2. Това, което вреди на другите, е грях, но какво ти лично вършиш, си е твоя работа.
3. Грях – това са различни лоши навици. Според положението те се преценяват различно.
4. Грях е лошото мислене или лошата преценка.
5. Грехът не се нрави на Бога, но това не е чак толкова страшно. Всеки греша, това е човешко.

Грехът от библейска гледна точка

Сравнете тези човешки възгледи с това, което Библията учи за греха:

1. Да вървиш по своя собствен път (Исаия 53:6).
2. Да престъпваш Божиите закони (1 Йоан 3:4).
3. Да се бунтуваш срещу Бога или да живееш в беззаконие (1 Йоан 3:4).
4. Да можеш да вършиш добро и съзнателно да не го правиш (Яков 4:17).
5. Да вършиш нещо, но не с вяра (Римл. 14:23).
6. Да не вярваш в Господ Исус (Йоан 16:9).
7. Всяка несправедливост и всички погрешни постъпки (1 Йоан 5:17).
8. Всичко, което противоречи на Божия характер (Римл. 3:23).

В Марка 7:21-23 са приведени различни лоши неща, които идват от вътрешността на човешкото сърце: зли помисли, блудство, кражби, убийства, прелюбодеяства, користолобие, нечестие, коварство, сладострастие, лукаво око, хулени, гордост, безумство. Никакъв грях не остава скрит за Бога (Пс. 90:8). Греховете произлизат от грешното естество (Римл. 7:18). Нашите грехове са оскърбление за Бога, защото Той е абсолютно свят (Исаия 6:3-5; Авак. 1:13). Ако нямаше Бог, нямаше да има и грях, тъй като тогава ние нямаше да имаме едно съвършено същество като мащаб за правда.

Произход и последици на греха

Първият грях, за който знаем, е извършен на небето. Ангелът Луцифер поискал да бъде равен с Бога (Исаия 14:12-14). Неговият грях бил високомерието (Езек. 28:15-17). Заради този грях той трябвало да напусне небето и станал дявол. Чрез прелъстяването на първата човешка двойка той въвежда греха в този свят. Този грях бил непокорството спрямо Бога (Бит. 2:16-17; 3:1-6). Човекът трябвало да отговаря за греха си и съответно бил осъден (Бит. 3:16-24).

В Битие 3 виждаме, че първите хора са загубили общението си с Бога. Присъдата била: отлъчване от Божието присъст-

вие. Те били и първите, които са били изложени на телесната смърт, на отделянето на тялото от душата. А непосредствено след извършването на греха те познали и духовната смърт, която разделя душата от общението ѝ с Бога. Те изпитали истинността на познатото библиейско твърдение: „Заплата на греха е смърт“ (Римл. 6:23). Заплата наричаме това, което заслужаваме и което ни се полага. „Душата, която е съгрешила, тя ще умре“ (Езек. 18:4). Единствено смъртта може да бъде отплата за греха. Тази смърт включва и „втората смърт“ (Откр. 20:14), т.е. вечното отделяне от Бога. Греховете на хората са записани на небето и въз основа на тях ще бъдем съдени (Откр. 20:12). Пари, молитва, ходене на църква и добри дела не могат да изкупят вината за греха.

Бог обича грешника и го приема

Изумително е, но вярно, че светият Бог, Който толкова много мрази греха, въпреки това обича грешника. „Но Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас“ (Рим. 5:8). „Не че ние сме възлюбили Бога, но че Той възлюби нас.“ (1 Йоан 4:10). Той доказа любовта Си, като изпрати Своя единороден Син, за да ни спаси (Йоан 3:16). Чрез смъртта на Своя Син Бог може да ни предложи прощение (Деян. 13:38; Ефес. 1:7).

Истинското желание за прощение трябва да се предхожда от признаване на греха. Ето защо псалмистът възкликва: „Защото престъплението си аз признавам, и грехът ми е винаги пред мене“ (Пс. 51:3). Той умолява за очистване и не отрича нищо от вината си пред Бога. Блудният син казва: „Ще стана да ида при баща си и ще му река: „Тате, съгреших против небето и пред тебе“ (Лука 15:18). Нашият Спасител разказа една история за двама мъже, които се молели. Единият от тях не искал дори да повдигне очи към небето, а само се биел в гърдите и казал: „О Боже, бъди милостив към мен, грешника!“ Исус обявява този човек за оправдан (Лука 18:13-14). Светият Божи Дух действа в нас, за да ни покаже нашите грехове (Йоан 16:8-11).

Бог призовава грешника към покаяние

„Аз не съм дошъл да призова праведните, но грешните – на покаяние“ (Лука 5:32). Буквалният смисъл на тази дума е „промяна на мисленето“. В Писанието това означава промяна на ума с намерението човек да се отвърне от греха, за да се обърне към Бога. Призивът в Стария Завет беше: „Върнете се при Мен“ (Зах. 1:3). Само Божията доброта ни води към покаяние (Римл. 2:4). Грехът не трябва да се приема лекомислено, а напротив – трябва да ни наскърбява (2 Кор. 7:9-11). Покаянието не се изразява в празни думи, а в една истинска промяна (Мат. 3:8; Лука 13:3,5; Деян. 26:20). Раннохристиянската проповед заповядваше на хората да се покаят (Деян. 2:38; 3:19; 17:30). Чрез това ние не си спечелваме достъп до Бога, а признаваме безнадеждното си положение. Покаянието и вярата в Исус Христос заедно съставляват нашето правилно поведение спрямо Бога (Деян. 20:21). Спасението не се спечелва само чрез покаяние. Покаянието е признаване на огромната ни вина пред Бога и копнеж за промяна (Исая 55:7).

Необходимостта да провериш сам себе си

Който иска някога да срещне Спасителя си, трябва преди това да признае, че е изгубен (Лука 19:10). Причината за това е грехът, от който ние трябва да се отвърнем, за да се обърнем към Бога.

Тест:

1. Винаги ли сте били безкористен?
2. Никога ли не е имало в сърцето Ви завист и алчност?
3. Направили ли сте всяко добро, за което сте имали възможност?
4. Били ли сте винаги добри към ближните си и грижили ли сте се за тях?
5. Обичали ли сте винаги Бога с цялото си сърце, с целия си разум, с цялата си душа и с всичката си сила?
6. Винаги ли сте обичали ближния си така, както обичате себе си?

7. Винаги ли сте били така свършен, както Господ Исус Христос?

Ако Вашият отговор на някой от тези въпроси е „не“, според Библията Вие сте грешник. Който съблюдава всички закони, но престъпи един, е виновен във всичко (Яков 2:10). Според Божията абсолютна святост едно единствено прегрешение вече ни прави грешници.

Господ Исус дойде, за да избави народа си от греховете му. (Мат. 1:21). Наказанието и силата на греха са страшни. Мисълта за „втората смърт“ е ужасяваща. Псалмистът пише: „Блажен оня, чието престъпление е простено, чийто грях е покрит. Блажен оня човек, комуто Господ не вменява беззаконие и в чийто дух няма измама“ (Пс. 32:12). Добре е за човек, който се нарича християнин, но живее в грях, да си постави този въпрос: „Ако човек не е избавен от греховете си, то тогава от какво е избавен?“

Проблемът за греха

Целта на следващите въпроси е да помогнат да се изясни най-големия проблем на човека.

1. Напишете със собствени думи дефиниция за „грех“, след като сте прочели Мат. 5:28; Римл. 3:23; Яков 4:17 и 1 Йоан 3:4.

Възпроизведете със собствени думи Исаия 53:6.

2. Според Исаия 14:12-14 и Езек. 28:15-17 грехът произхожда от небето. Причината за това е била:
 - а) високомерие
 - б) недостатъчна способност за преценка
 - в) недоразумение(Изберете един отговор.)
3. Според Бит. 2:17; 3:1-6 първоначалният, оставен ни в наследство грех, има за причина:
 - а) неверие и непослушание
 - б) похот и липса на морал
 - в) гняв и отчаяние
 - г) някакво недоразумение(Изберете един отговор.)
4. Какво отношение има Бог греха (Авак. 1:13)?

Каква отплата изискваше Бог за греха в Стария Завет (Езек. 18:20)?

А в Новия Завет (Римл. 6:23)?

5. В Свящото Писание думата „смърт“ се употребява с три различни значения: а) телесната смърт (отделяне на душата от тялото); б) духовната смърт (отделянето на човешкия дух от Божия Дух); в) „втората смърт“ (вечното отделяне на човешкия дух от Божия дух – когато човекът, който все още е духовно мъртъв, умре телесно).

Причислете следните библейски стихове към трите различни значения на думата смърт:

– телесна смърт	а) Ефес. 2:1-3
– духовна смърт	б) Евр. 9:27
– втората смърт	в) Откр. 20:11-15

6. За кого умря Христос според Римл. 5:8? Има два вида грешници, които са описани в Лука 18:10-14: онези, които признават, че са грешници; и онези, които не признават греха си. Защо е толкова важно да осъзнаете, че сте грешник?

7. Покаяние означава:

- а) религиозен ритуал, който може да се съблюдава в определени дни.
- б) промяна на съзнанието, която се проявява в промяна на поведението.
- в) да кажем на Бога, че съжаляваме.
- г) да се чувствуваме щастливи поради лошия изход на нещата.

(Изберете един отговор.)

8. За да получим Божието прощение, ние трябва:

- а) да признаем греховете си.
 - б) да признаем, че сме отговорни за греха.
 - в) да молим Бога за очистване.
 - г) да желаем да оставим греха.
 - д) да извършим всичко, споменато по-горе.
- (Изберете един отговор.)

9. *Какво бихте казали:* Как и кога се убедихте, че сте грешник и че се нуждаете от Спасител?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

- 1. По Ваше мнение, какво е грях?
- 2. Когато четете вестник или гледате телевизия, намирате ли нещо, което Ви показва, че човекът е грешник?
- 3. Как мислите, какво би направил един справедлив Бог по отношение на проблема за греха?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

За вечността

„Но човек умира и прехожда; да, човек издъхва и где го?“ (Йов 14:10). Хората, които са склонни да размишляват и обръщат внимание на непрекъснатия поток от погребения и некролози, забелязват, че времето им тук на земята е ограничено. Те отделят време, за да размислят дали има някаква надежда да продължат да съществуват и след този кратък земен живот. Други се опитват да игнорират смъртта и живеят така, като че ли никога няма да умрат. Разбира се, дори и да бъде игнориран, фактът си остава – човек избягва само болката, която предизвиква мисълта за него. Вероятно всеки един все някога си е задал въпроса: „Какво става след смъртта?“ и се е опитвал да намери отговор. Тук представяме някои теории, които хората са си създали:

1. *Нищото*: Ние преставаме да съществуваме. Понякога това се нарича „анихилация“ (окончателно унищожение). „Щом си мъртъв, мъртъв си“.
2. *Прераждане*: Човек отново се връща на земята в друга форма на живот или в тялото на друга личност. Очевидно това предполага някаква свърхестествена сила.
3. *Връзка с духовете*: Мъртвите живеят в тайнствен свят на духовете и търсят да установят контакт с живеещите все още на земята.
4. *Не може да се знае*: Състоянието след смъртта надхвърля човешкото познание. Спорно е дали има или няма живот след смъртта. Ние можем само да чакаме и да уповаваме на съдбата или да разчитаме на добрите си дела, в случай, че има по-нататъшен живот.

Нито една от тези теории не съответствува на ученията на Библията! Библията ни показва, че починалите са в пълно съзнание и могат да бъдат на едно от двете места: в Божието присъствие (2 Кор. 5:8), в състояние на блаженство (Откр.

14:13); или отделени от Бога, на място на големи мъчения (Откр. 20:10,15).

Възкресение от мъртвите

Обърни внимание на думата „въз-кръсвам“! Едно време Господ Исус отговори на онези, които отричаха възкресението, като посочи, че името на Бога е свързано с великите мъже, които вече отдавна бяха починали. „Той обаче не е Бог на мъртвите, а на живите“ (Лука 20:37-38). Оповестяването на възкресението беше основополагащо в проповедта на апостолите (Деян. 1:22; 4:2; 17:18; 23:6). Апостол Павел казва в 1 Кор. 15:4-8, че повече от 500 души са били свидетели на възкресението на Христос – и ако то не е действително, то вярата им би била напразна (1 Кор. 5:12-17). Но най-изумителният факт в Писанието е, че при възкресението ще има две групи, които ще бъдат разделени една от друга.

„И множеството от спящите в пръстта на земята ще се събудят, едни – за вечен живот, а едни – за срам и вечно презрение.“ (Дан. 12:2).

„...всички...ще излязат: ония, които са вършили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане“ (Йоан 5:28-29). „Ще има възкресение на праведни и неправедни“ (Деян. 24:15).

По отношение на Божия съд човек има две възможности. Едната възможност е ужасна – вечно осъждение (Евр. 6:2; 9:27). Другата е вечен живот (Йоан 3:16), и с това – освобождение от онзи съд, който е за проклетие (Римл. 8:1; Йоан 5:24).

Колко трае вечността?

Учудващо е, че думи от Библията, като „вечност“, „завинаги“, „во веки веков“, се възприемат от някои като ограничение във времето. Някои пък са се позовавали на оригиналните езици на Писанието и са се опитвали да докажат, че тези изрази означават просто един много продължителен или

неопределен период от време. Но от употребата на тези думи в Писанието става ясно, че няма ограничение на продължителността на вечността, макар и понякога да се превежда като „от века и до века“.

1. *Относно Бога*: вечният Бог (Римл. 16:26), вечният Дух (Евр. 9:14), Неговата вечна слава (1 Петр. 5:10), вечна сила (1 Тим. 6:16), вечно царство (2 Петр. 1:11).
2. *Относно бъдещето на вярващите*: вечно изкупление (Евр. 9:12), вечно спасение (Евр. 5:9), вечен живот (Йоан 3:15-16,36; Лука 18:30).
3. *Относно бъдещето на невярващите*: вечен огън (Мат. 18:8), вечни мъки (Мат. 25:46), вечна погибел (2 Сол. 1:9), вечен огън (Юда 7).

Същото можем да кажем и за израза „до вечни векове“: Той се употребява за Бога и Неговия трон (Откр. 4:9-10; 10:6; 15:7), за бъдещото царуване на вярващите заедно с Господа (Откр. 22:5), за вечните мъки (Откр. 14:11; 20:10).

За някои думи, като „унищожавам“, „съсипвам“, „загивам“, „гибел“, се е предполагало, че означават пълно разпадане („анихилация“). Съвсем очевидно е обаче, че дяволът наистина беше „унищожен“ (Евр. 2:14), но съвсем не беше заличен от съществуване (Откр. 20:10). Вярващите могат чрез наказания помежду си да се „изтребят“, но не и да изчезнат (Гал. 5:15). Блудният син мислеше, че „умира“, но въпреки това той не престана да съществува като личност (Лука 15:17). Участи на неспасените е вечна погибел (2 Сол. 1:9). От факта, че погибелта трае вечно, става ясно, че тя не означава край на съществуването. Тя означава загуба на благодатта (щастие и радост), но не и загуба на съществуването.

Състоянието на погиналите

1. *Как е описано то от Господа*: Господ Исус разказа една история за богатия човек и за бедния Лазар (Лука 16:19-31). Някои наричат тази история притча, въпреки че в Библията не е означена така. Но даже и да беше притча,

образният език не би отслабил поучителната истина в нея. Нашият Господ искаше с тази история да ни поучи за нещо важно, и ще бъде добре да поразмишляваме върху това.

- а) Нямахме край на съществуването след смъртта.
- б) Нямахме безсъзнание и сън на душите.
- в) Нямахме спасение на всички хора.
- г) Не беше предоставена втора възможност.
- д) Нямахме прераждане или завръщане на земята.
- е) Нямахме край на мъката и никаква надежда за промяна на състоянието на неспасения.
- ж) Това не беше място за пречистване, т.е. чистилице; а за вечно наказание.

2. *Господ Исус ни учи по-нататък по този въпрос:* Следните ужасни описания произлизат от Този, Който ни обича с възможно най-голямата любов и Сам се е жертвал за нас. Той просто описва истината за това, което очаква онези, които напускат този свят и са Го пренебрегнали или отхвърлили:

- а) неугасим огън (Мат. 3:12; 18:8; Марк. 9:48);
- б) вечно мъчение (Откр. 14:11);
- в) външната тъмнина (Мат. 22:13; 25:30);
- г) плач и скърцане със зъби (Мат. 13:42,50; 24:51; Лука 13:28);
- д) огненото езеро (Откр. 20:15).

Възражения срещу учението за вечното осъждане

Срещу това непопулярно учение има редица възражения:

1. *То е несъвместимо с Божията любов.* „Заклевам се в живота Си, казва Господ Йеова, Аз не благоволя в смъртта на нечестивия, но нека нечестивият се върне от пътя си и да живее. Върнете се, върнете се от лошите си пътища, защо да умрете?“ (Езек. 33:11) Господ Исус плака за един град, който Го беше отхвърлил (Лука 19:41). Той е наистина един любещ Бог, но тъй като е справедлив, Той не може да оправдае виновните, ако те отхвърлят Неговото спасение (Числа 14:18).

2. *Страхът от наказание не е добър мотив за обръщане към Бога.* Разбира се любовта към Бога и стремежът към доброто са много по-добри мотиви, но въпреки това страхът от сериозни последици дори във всекидневния ни живот е защита срещу погрешно поведение и престъпване на закона. В Мат. 10:28 Господ Исус ясно ни предупреждава да се страхуваме от Бога и Неговия идещ съд. Страх от Бога е начало на мъдростта (Пр. 9:10). В цялото Писание човекът бива предупреждаван да се страхува от Бога (1 Петр. 2:17; Откр. 14:7; 15:4).
3. *Несправедливо е от страна на Бога да бъде толкова строг.* Хората, на които любещият Бог е предложил изход, и които са реагирали с отказ, извъртане или безкрайно отлагане, не бива да се изненадват, когато получат справедлива присъда от разгневената Святост. „Недейте се лъга, Бог не е за подиграване! Понеже каквото посее човек, това ще и да пожъне“ (Гал. 6:7). Оскърблението на безкрайната любов и търпение на един безкраен Бог изисква безкрайно възмездие.

Състоянието на спасените

Окончателното състояние на праведните е пълната противоположност на това на погубените. „Пред Твоето присъствие има пълнота от радост, отдясно на Тебе – всякога веселие“ (Пс. 16:11). „Блажени отсега нататък мъртвите, които умират в Господа“ (Откр. 14:13). Вярващите ги очаква „един град, който има вечни основи, на който архитект и строител е Бог“ (Евр. 11:10). Това място е по-хубаво и по-добро от всичко, което човек може да си представи. Вечното състояние и вечния дом на вярващите са описани още и по следния начин:

1. *Те са при Христос.* „Отивам да ви приготвя място...тъй щото гдето съм Аз, да бъдете и вие“ (Йоан 14:2-3; сравни 17:24). „Отстранен“ от тялото означава да бъдеш „у дома при Господа“ (2 Кор. 5:8).

2. *Те имат променено тяло.* То ще бъде като Неговото тяло (Фил. 3:21) и поради това – нетленно (1 Кор. 15:35-44). Ние ще можем да бъдем разпознати, също както и Господ е бил разпознат (Мат. 28:9,17; Лука 24:31,39-40). Възкресението на тялото за онези, които са в Христа, ще стане при Неговото второ пришествие (1 Сол. 4:15-17).
3. *Това е мястото на „няма вече“.* Няма да има вече смърт, нито скръб и викове, нито болка, нито каквото и да било друго, което прави живота тежък и тъжен (Откр. 21:4).
4. *Това е мястото с неопикуема красота.* „И градът беше от чисто злато, подобно на чисто стъкло“ (Откр. 21:18-21). Той е украсен с най-различни видове скъпоценни камъни.
5. *Това е мястото, където няма да влезе нищо, което не е свято или е нечисто.* (Откр. 21:27).

Мястото, където живеят спасените, понякога се нарича „Новият Ерусалим“. Ние го наричаме небе. По времето преди Господ Исус вярващият евреин го е наричал „Рай“ или „лоното на Аврама“. Но както и да наречем това място, всеки вярващ би трябвало да копнее за него. Както казва Павел: „А да умра е придобивка“ (Фил. 1:21). Колко чудесно беше, когато Господ Исус каза на разбойника на кръста, който се покая: „Днес ще бъдеш с Мене в рая“ (Лука 23:43). Ще бъдете ли и Вие там с Него?

За вечността

„Когато човек умре, ще продължи ли да живее и след това?“
Този въпрос, поставен още в древността, и днес все още е от голямо значение. Какво става след смъртта?

1. Библията сочи, че умрелите се намират на едното от две различни места. Кои са те (2 Кор. 5:8; Откр. 20:10,15)?
2. Библията казва също, че всички, които умират, ще възкръснат от мъртвите. Опишете двете възможни съдби на човека (Дан. 12:2; Йоан 5:28-29; Деян. 24:15).
3. Възпроизведете със собствени думи следните стихове от Библията: Йоан 3:16; 2 Сол. 1:8-9.

4. Колко дълго трае вечността? Можете ли, за да го разберете по-добре, да си представите нещо нагледно?

5. Господ Исус разказа за един човек, който отиде в ада (Лука 16:19-31). Коя от следните констатации е вярна с оглед на това?

а) Човек просто престава да съществува, когато умре.

б) Умрелият преживява едно състояние на безсъзнание или един вид „заспиване на душата“.

в) Пъкълът е място на съзнателни, безкрайни мъки.

г) Всички хора ще бъдат спасени.

д) На човека, който е в ада, се предоставя втора възможност да вземе решение.

(Изберете един отговор.)

6. Кое от следните понятия Господ Исус *не* употреби, за да опише ада?

а) неугасим огън;

б) вечна мъка;

в) външната тъмнина;

г) плач и скърцане със зъби;

д) място за ограничено по време пречистване;

е) огнено езеро.

(Изберете един отговор.)

7. Как ще отговорите на следните възражения?

а) Учението за ада е несъвместимо с любовта на Бога.

б) Това учение апелира към страха на човека.

в) Не е справедливо Бог да бъде толкова строг.

8. Библията описва бъдещето на вярващите в небето по следния начин:

а) Ще бъдат вечно с Христа.

б) Ще живеят в преобразено тяло.

в) Ще бъдат свободни от грижа и страдание.

г) Ще живеят на място, където не ще влезе нищо несвято.

д) Всичко изброено е правилно.

е) „а“ и „в“ са правилни.

(Изберете един отговор.)

9. *Какво бихте казали?* Достигнали ли сте някога във Вашия собствен духовен опит дотам, да знаете със сигурност, че ще отидете на небето, ако умрете още тази нощ? Обяснете!

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Какво става, по ваше мнение, с човека, когато умре?
2. Какво означават за Вас изразите „небе“ и „ад“?
3. Ако можехте да зададете един въпрос за живота след смъртта и знаехте, че ще получите абсолютно достоверен отговор, какво бихте попитали?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Исус, Месията – Божият спасителен план

„Казва Му жената: „Зная, че ще дойде Месия (който се нарича Христос)“. Казва ѝ Исус: „Аз, Който се разговарям с тебе, Съм Месия.“ (Йоан 4:25-26). Малко по-рано един рибар от Галилея каза на брат си: „Намерихме Месия (което значи Христос)“ (Йоан 1:41). Той е Онзи, Който щеше „да въведе вечна правда“ (Дан. 9:24), като установи вечното Си Царство. Исус от Назарет бе роден преди почти 2000 години и сега Неговото рождение е изходната точка за човешкото летоброене. Той бе разпознат като обещания в Стария Завет Помазаник. Той дойде като:

1. Обещания Цар и Освободител на еврейския народ (2 Царе 7:12-13).
2. Изпратения от Бога, за да бъде Спасител на света (Лука 2:11; Йоан 4:42).
3. „Бог с нас“ (Емануил или Имануел) – един божествен Спасител (Мат. 1:23; Исаия 7:14).

Пророчества за Исус Христос

Значението на Исус Христос (Исус, Месията) не може да бъде оспорвано, що се касае до Неговия живот и влиянието Му върху историята на човечеството. Няма друг, подобен на Него. Неговата значимост се потвърждава от много места в Стария Завет, написани дълго преди Неговото раждане. Че те действително се отнасят за Господ Исус, се убеждаваме, като вземем отделните пророчества и ги сравним с подробностите от Неговия живот. Има над 200 пророчества, като тук са само няколко от тях:

1. Роден от жена (Бит. 3:15; Гал. 4:4).
2. Роден във Витлеем (Мих. 5:2; Мат. 2:1,4-6).
3. Роден от девица (Исаия 7:14; Мат. 1:18,23-25).
4. Неговият предтеча (Исаия 40:3; Мат. 3:1-3).
5. Тържественото Му влизане в Ерусалим (Зах. 9:9; Лука 19:35-38).
6. Неговото отхвърляне (Исаия 53:3; Пс. 69:8; Йоан 7:5; 19:15).
7. Предателството (Зах. 11:12; Мат. 10:4; 26:14-15).
8. Бит, оплют (Исаия 50:6; Мат. 26:67).
9. Страдал за греховете на другите (Исаия 53:5; 1 Петр. 2:24; 3:18).
10. Прикован на кръст (Пс. 22:15-17; Зах. 12:10; Йоан 19:34,37).
11. Молитвата Му за враговете (Исаия 53:9,12; Лука 23:34).
12. Разпънат на кръст с престъпници (Исаия 53:9,12; Мат. 27:38).
13. Погребан в гроба на един богаташ (Исаия 53:9; Мат. 27:57-60).
14. Възкръснал от мъртвите (Пс.16:9-11; Лука 24:46; Деян. 13:33-35).

Същото Свято Писание предсказва и Неговото второ пришествие (Пс. 50:3-6; Дан. 7:13; Зах. 12:10; 14:4 и много места в Новия Завет). То предсказва царуването Му над целия свят (1 Лет. 17:11-14; Исаия 9:6-7; Дан. 7:14; Пс. 2:6-9; 45:6-7; 72:8; 110:1-3).

Длъжностите на Исус Христос

Исус Христос обединява в Себе Си по неповторим начин трите големи длъжности, които Бог дава.

1. *Той е пророк.* Той е най-великият от всички (Марк. 6:4; Деян. 3:22). Той беше Този, за Когото Мойсей беше говорил (Втор. 18:15-19).
2. *Той е великият първосвещеник.* Той се застъпва за Своите пред Бога и се моли за тях. (Евр. 4:14-16; 7:25). За Него се говори още в 1 Царе 2:35.
3. *Той е Цар – Цар на царете* (Откр. 19:16). Той дойде най-напред като цар на евреите (Йоан 19:19). Днес Той е

цар в сърцата на тези, които са Негови. Ще дойде ден, когато всички хора ще Го признаят (Фил. 2:9-10).

Божествената самоличност на Исус Христос

Библията казва, че Исус Христос е „Бог изявен в плът“ (1 Тим. 3:16). Той е образ на невидимия Бог (Кол. 1:15). Колко е чудесно, че живият Бог стана плът (Йоан 1:1,14); и колко тъжно, че „Той бе в света и светът чрез Него стана, но светът не Го позна“ (Йоан 1:10).

Беше необходимо Бог да ни спаси. Само Той имаше силата за това. „Аз, аз съм Господ, и освен Мене няма Спасител“ (Исаия 43:11). Той дойде като Исус от Назарет, за да стане нашият „велик Бог и Спасител“ (Тит 2:13). Мария каза: „И зарадва се духът ми в Господа, Спасителя мой“ (Лука 1:47). Момчето, Коего трябваше да се роди от нея, беше Спасителят и нейният Бог. Има много места в Библията, които показват, че Господ Исус е Бог:

1. *Той директно бива наричан Бог* (Йоан 1:1,14; 20:28; Римл. 9:5; 2 Петр. 1:1; 1 Йоан 5:20). Отец се обръща към Сина като към Бог (Евр. 1:8).
2. *Той бива наричан Син Божи*. Слушателите на Исус недвусмислено разбираха Неговата претенция, че е Бог (Йоан 10:33-36). Обозначението „Син Божи“ се употребява и в друго значение, но Той е единственият (единородният) Син Божи (Йоан 1:14,18).
3. *Цялата пълнота на Божеството обитава в Него* (Кол. 1:19; 2:9). Той не е нищо по-малко от Бог.
4. *Той носи великите имена на Бога*. Наречен е Алфа и Омега, първият и последният, началото и краят (Откр. 22:13; 1:8,17; Исаия 44:6). Той е също този „Аз Съм“ (Йоан 8:24,58; Изход 3:14). Когато Господ Исус сам Се нарича „Аз Съм“, Той обявява Своята божественост.

5. *Ще Му се поклонят като на Бог* (Мат. 14:33; Йоан 20:28; Фил. 2:10; Евр. 1:6; Исаия 45:23). Поклонение подобава изключително и само на Бога (Мат. 4:10; Откр. 22:8-9).
6. *Той трябва да бъде почитан като Бог* (Йоан 5:23). Бог не отстъпва славата Си на никой друг (Исаия 42:8).
7. *Той има божествените длъжности*. Той е Създателят (Кол. 1:16-17; Евр. 1:2,10). Той е Съдията на всички хора (Йоан 5:22). Той прощава грехове (Мат. 9:2-6), което само Бог може да прави (Исаия 43:13,25).
8. *Той има живот в Себе Си* (Йоан 5:26). Той дава живот на другите, но Той съществува от само Себе Си.
9. *Той има всички божествени качества*. Той не се променя (Евр. 13:8). Той е всемогъщ (Откр. 1:8), всеприсъстващ (Мат. 28:20), всезнаещ (Йоан 21:17), вечен (Мих. 5:2; Исаия 9:6) и има всички други божествени качества.
10. *Той извърши Божии дела*. Той заповядваше на стихиите да му се подчиняват (Мат. 8:26-27; Марк. 4:39-41). Той създаваше храна за множеството (Мат. 14:19-21; 15:36-38). Той съживяваше мъртви (Йоан 11:32-44; Лука 7:12-16).

Човешката самоличност на Исус Христос

Въпреки че беше напълно Бог, Той беше също „Човекът Христос Исус“ (1 Тим. 2:5). Господ Исус често Се наричаше „Човешкият син“. Той прие човешки образ, за да се оприличи с нас във всичко, освен греха. Той имаше чувства като нас, изпитваше глад, жажда, страдаше, плачеше и се уморяваше. Той изпита изкушението от дявола (Мат. 4:1-11). Той страда, кръвта Му течеше, умря, беше погребан и възкръсна от мъртвите. Той беше различен от обикновените хора, и все пак напълно човек.

1. Той имаше човешки родители, които произхождаха от рода на Давид, и ние можем да проследим Неговото

родословно дърво чак до Адам (Лука 3:23-38); но Той се роди от една девица чрез зачатнето от Светия Дух. (Мат. 1:18-23).

2. Той имаше нормално тяло, което външно изглеждаше като това на другите хора (Римл. 8:3; Йоан 4:9). Той порасна и стана мъж като всеки друг (Лука 2:40,52), но животът Му беше неопетнен от греха. (Евр. 4:15).
3. Неговото същество се състоеше, като на всички хора, от триединството на тяло (Евр. 10:5), душа (Мат. 26:38) и дух (Лука 23:46), но Той притежаваше нямащо равно на себе си Божествено съзнание и имаше сърдечно общение с Отца, както никой друг човек. Много от Неговите изказвания могат да бъдат обяснени само чрез човешката Му същност: Неговият вик на кръста (Мат. 27:46), както и самата Му смърт.

Най-важният въпрос, който Исус отправи към хората, беше: „Но според както вие казвате, кой Съм Аз?“ (Мат. 16:15). Той каза също, че ще умрат в греховете си, ако не вярват правилно в Него (Йоан 8:24). Според както Вие казвате, кой е Исус?

Исус, Месията – Божият спасителен план

Господ Исус попита: „Според както вие казвате, кой съм аз?“
От изключителна важност е, хората напълно да Го признаят
– Него и Неговата идентичност. Проверете се сами.

1. Кого очакваше самарянката, за да ѝ бъде открита истината за Бога? (Йоан 4:25)

Как отговори Господ Исус на нейното изказване? (Йоан 4:26)

2. Месия (преведено на гръцки „Христос“), който е трябвало да дойде, е бил предсказан столетия по-рано в Писанията на Стария Завет. Причислете библейските стихове (вдясно) към съответните пророчества.

– роден във Витлеем	а) Исаия 7:14; Мат. 1:18,23-25
– роден от девица	б) Исаия 40:3; Мат. 3:1-3
– Неговият предтеча	в) Исаия 53:5; 1 Петр. 2:24; 3:8
– тържественото Му влизане в Йерусалим	г) Исаия 53:9,12; Мат. 27:38
– страдал за греховете на другите	д) Исаия 53:9; Мат. 27:57-60
– предателството спрямо Него	е) Михей 5:1; Мат. 2:1,4-6
– прободен на кръста	ж) Пс. 16:9-11; Лука 24:46; Деян. 13:33-35
– разпънат на кръст с престъпници	з) Пс. 22:17; Зах.12:10; Йоан 19:34,37
– погребан в гробница на един богат човек	и) Зах. 9:9; Лука 19:35-38
– възкръснал от мъртвите	к) Зах. 11:12; Мат. 10:4; 26:14-15

3. Кои са трите големи служения на Месия (Христос)?

а) Второзак. 18:15-19; Марк. 6:4:

б) 1 Царе 2:35; Евр. 4:14-16; 7:26:

в) Откр. 19:16; Йоан 19:19; Филип. 2:9-10:

4. В какво отношение Исус беше като всеки друг човек, докато живееше на земята?

С какво Ви помага това, да знаете, че Исус е имал обикновени човешки чувства?

В какво отношение Исус беше по-различен от другите хора, докато живееше на земята (както е описано в следните места от Библията)?

Мат. 1,23:

Йоан 8:46:

Йоан 7:46:

Марк. 4:37-41:

Лука 7:22:

5. Какви божествени качества се приписват на Исус Христос в следните библейски стихове?

Мат. 28:20:

Марк. 2:5-7:

Исая 9:6:

Евр. 13:8:

Откр. 1:8:

6. Подчертайте „правилно“ или „неправилно“:

а) Бог Отец се обръща към Господ Исус като към Бог (Евр. 1:8).

(правилно/неправилно)

б) Исус не позволяваше на хората да Му се покланят (Мат. 14:33; Йоан 20:28-29).

(правилно/неправилно)

в) Господ Исус никога не претендираше, че е Бог (Йоан 8:58; 10:30).

(правилно/неправилно)

7. Когато Господ Исус се роди на земята;

а) Той престана да бъде Бог.

б) Той съчета в собствената си личност както божественото, така и човешкото.

в) Йосиф беше Негов истински баща, както Мария беше негова истинска майка.

(Изберете един отговор.)

8. Възпроизведете със собствени думи Йоан 1:1-3,14.

9. *Какво бихте казали?* Във Филип. 2:9-11 четем, че ще дойде време, когато всяко коляно ще се преклони пред Исус Христос. Как и кога Вие ще направите това във Вашия живот?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Кой е Исус Христос?
2. Библията учи, че Бог стана човек. Ако бихте имали възможността да се запознаете с Него, как си Го представяте? Какво бихте очаквали от Него?
3. Изразите „Син Божий“ и „Бог Син“ означават ли за Вас едно и също? Моля обяснете!

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Кръстът на Исус

Кръстът е големият символ на християнската вяра. Това беше кръстът, на който умря нашият Спасител. Бог нареди, кръстът да се проповядва (1 Кор. 1:17-18). Милиони хора чуват, че Христос е умрял на кръста заради нашите грехове. Но какво означава това? Защо беше необходимо? Какво бе постигнато чрез кръстната смърт? Често пъти тези въпроси много обхващат хората, изповядващи християнството.

Необходимостта от кръста

Защо беше необходима Христовата смърт на кръста? Помислете за следното:

1. Бог е справедлив и свят (1 Петр. 1:16; Исая 6:2-3). Нищо нечисто не може да влезе в Неговото присъствие (Откр. 21:27).
2. Грехът трябва да бъде осъден (Римл. 2:3,12). Бог в никакъв случай не може да оневини виновните (Изх. 34:7; Йов 10:14). Цялото човечество е виновно пред Бога (Римл. 3:19). Грехът изисква смъртно наказание (Римл. 6:23). Цената трябва да се заплати. Проблемът за Бога беше как да бъде безупречно справедлив, и въпреки това да е в състояние да оправдае грешника (Римл. 3:26). Как могат Божията справедливост и истина да се съвместят с Неговата милост?

Принципът на заместването

Когато една личност или предмет заемат мястото на друга личност или предмет, това се нарича заместване. Заместващата жертва на животни за грешника беше характерна за приближаването към Бога в Стария Завет. Пасхалното агне беше пожертвувано като защита от Божия съд (Изх. 12:3-17). Милиони такива жертви са били принасяни пред Бога, съгласно Неговата заповед. Те водели до това, което се наричало

„умилостивение“ (Лев. 5:10). Това означава, че грехът бивал „покрит“ чрез смъртта на невинното жертвено животно. Важно е да се спомене, че Йоан Кръстител открито приветства Господ Исус като „Божия Агнец, Който носи греха на света“ (Йоан 1:29). Той видя в лицето на Исус истинската жертва, към която сочеха всички предшествуващи жертви. Той беше единственият истински и окончателен заместник. Пророците ясно предсказаха, че идещият Месия трябва да бъде поразен от Бога за греховете на другите и така да понесе цялото им наказание. (Исаия 53:4-6). Това е същината на това, което християнството възвестява, а именно, че „Христос умря за греховете ни според Писанията“ (1 Кор. 15:3). Местата в Библията, които ни говорят за тази заместваща смърт, трябва да се изучат старателно (Римл. 5:6-8; 1 Петр. 2:24; 3:18). Спасителят зае мястото на грешника. Праведният зае мястото на нечестивия. Невинният зае мястото на виновния. Смъртта на Исус не беше само един морален пример. Нашите прегрешения я направиха необходима (Римл. 4:25). Тя беше по Божията воля (Деян. 2:23). Никой не отне живота Му, но Той го пожертвува доброволно (Йоан 10:17-18). Той даде Себе си за нас (Гал.1:4). Заради нас Той беше направен грешен (2 Кор. 5:21). Заради нас Той беше направен проклет (Гал. 3:13). Така Господ Исус ни изкупи или избави (1 Петр. 1:18-19; Мат. 20:28). Той въдвори мир чрез кръвта, пролята на Неговия кръст (Кол. 1:20). Грешникът беше оправдан, т.е. обявен за праведен и примирен с Бога чрез смъртта на Господ Исус (Римл. 5:9-10).

Съвършенството на жертвата

„Жертва“ е дума, която нееднократно се употребява в Библията и спада към същината на християнското послание. Жертвата, която Господ Исус принесе чрез смъртта Си, може да се разглежда по различен начин:

1. *Кръвна жертва* (Евр. 9:22): без проливане на кръв няма прощение на греховете.
2. *Човешка жертва* (Евр. 9:12-14; 10:4): само човек може да умре вместо друг човек, за да се удовлетвори Божията справедливост.

3. *Безгрешна жертва* (Евр. 4:15; 1 Петр. 1:19; Йоан 8:29,46): само този, който няма грях, може да умре за греховете на друг.
4. *Божествена жертва* (Евр. 1:1-3; Кол. 2:8-9; 2 Кор. 5:19): Той ни очисти от греховете. Никой, освен Бог, не може да направи това (Исаия 43:25).
5. *Жертва от любов* (Ефес. 5:25; Откр. 1:5): кръстът е пределното доказателство за Божията любов към грешния човек.
6. *Достатъчна жертва* (1 Йоан 2:2; Евр. 10:14): Той удовлетвори напълно и окончателно всяко изискване за справедливост.

Извършеното дело

Господ Исус каза на Отец: „Свърших делото, което Ти Ми даде да върша“ (Йоан 17:4). Последният Му триумфиращ вик на кръста беше: „Свърши се!“ (Йоан 19:30)

Какво е това велико дело, за което Той дойде, за да го извърши? „Човешкият син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:10). „Отец прати Сина Си да бъде Спасител на света“ (1 Йоан 4:14). Задачата Му беше: „да спаси хората Си от греховете им“ (Мат. 1:21).

Обърнете внимание колко свършено Той изпълни това дело:

1. Той изпълни всички изисквания на закона спрямо нас (Римл. 8:3-4).
2. Той ни оправда от всички неща, от които не можехме да бъдем оправдани според Мойсеевия закон (Деян. 13:38-39).
3. Той ни освободи от всяко проклетие (Римл. 8:1).
4. Неговата собствена справедливост и святост бяха удовлетворени (Пс. 85:10).
5. Неговото дело е достатъчно, за да спаси всички грешници (Йоан 1:29; 12:32; 1 Йоан 2:2). Но Той не може да ги спаси, ако те не дойдат при Него (Мат. 23:37).

6. Той „принесе една жертва за греховете“ (Евр. 10:12). Никой не бива да се осмелява да поиска да добави дори и най-дребното нещо към извършеното от Него на Голготския кръст дело. То е единствената и достатъчна основа за отнемане на нашите грехове.

Доказателство на хипотезата

Това, което ранната църква единодушно възвестяваше, беше, че Бог възкреси Исус от мъртвите. На тази основа хората бяха призовавани да вярват в Него (Деян. 2:24,32; 3:15,26; 10:40).

1. Той възкръсна според Писанията (1 Кор. 15:4). По този начин Той изпълни едно хилядолетно пророчество (Пс. 16:10; Деян. 13:35-37).
2. Той възкръсна според собствените Си думи (Мат. 12:39-40; 16:21; Лука 18:31-33). Той предказа точния ден на възкресението Си (Мат. 27:63).
3. Той възкръсна, въпреки че гробът Му беше пазен от римска стража. Бяха взети всички предпазни мерки за предотвратяване на евентуално инсценирано възкресение (Мат. 27:63-66). Той беше видян от много свидетели (1 Кор. 15:5-8).
4. Той възкръсна чрез Божията сила и убедително доказа, че всичко, което каза и извърши, бе съвършено прието от Бога (Римл. 1:3-4; Ефес. 1:19-20).
5. Той възкръсна, защото Неговото възкресение беше необходимо за нашето оправдание (Римл. 4:25). Величието на делото Му с нищо не променя необходимостта от реакция от страна на човека. Хората не се спасяват автоматично или универсално. Те трябва да отговорят на Исус Христос и на Неговите изисквания (Йоан 3:18; Деян.3:19).

Кръстът на Исус

Милиони вярват, че Исус е умрял на кръста за греховете на човечеството, но не го разбират. Молете се и размислете за Вашето разбиране на това велико дело и отговорете на следните въпроси:

1. Господ Исус умря на кръста, защото:
 - а) Той стана жертва на обстоятелствата.
 - б) Той стана жертва на една трагична грешка.
 - в) грехът трябва да бъде осъден, за да можем да застанем пред Бога.
 - г) Той не можеше да се измъкне нито от римските, нито от еврейските водачи.
(Изберете един отговор.)

2. Бог е в състояние да освободи грешниците от смъртното наказание, като:
 - а) им дава възможност за самобичуване.
 - б) не обръща внимание на грешките им, защото ги обича.
 - в) се е погрижил за една съвършена жертва за греховете им.
 - г) Той прави каквото Си иска, защото е Бог.
(Изберете един отговор.)

3. Ако Господ Исус не беше умрял на кръста, ние щяхме:
 - а) да бъдем безнадеждно и завинаги загубени.
 - б) да бъдем поучени, че има един равностоен приемлив път към Бога.
 - в) да бъдем принудени да работим повече, за да се харесаме на Бога.
 - г) да бъдем приети въз основа на Неговата любов.
(Изберете един отговор.)

4. Възпроизведете със собствени думи 1 Петр. 3:18 или Исая 53:4-5.

5. Ако Бог обичаше Сина Си, защо допусна Той да страда и да умре на кръста? (Римл. 4:25; 5:6,8)
6. За кого умря Господ Исус? (Йоан 3:16; 1.Йоан.2:2)?
7. Какво е имаше предвид Исус, когато извика: „Свърши се!“ (Йоан 19:30)?
8. Назовете едно убедително доказателство за възкресението на Исус Христос.

9. *Какво бихте казали?* Обяснете със собствени думи, защо Исус умря на кръста?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. По Ваше мнение, каква е причината, че Исус Христос умря на кръста?
2. Вярвате ли, че Исус Христос е възкръснал от гроба и днес е жив?
3. Как би трябвало да повлияе вярата във възкресението на Исус Христос върху живота на човека?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Новорождението

„Ако се не роди някой отгоре, не може да види Божието царство“ (Йоан 3:3). Исус Христос каза тези сериозни думи на един богобоязлив мъж, благочестив и религиозен посетител на синагогата, човек с висок морал, който дойде при Исус, за да Му отдаде почит. Всичко, което Никодим имаше, не беше достатъчно, за да се подготви за срещата с вечния Бог. Вие готови ли сте да се срещнете с Бога?

Какво означава „да се родиш отново“?

Да се родиш отново, е равнозначно на това, да бъдеш обновен (получаване на нов живот). Когато Господ Исус каза на Никодим, че трябва да се роди отново, Той не говореше за физическо, а за духовно рождение (Йоан 3:4-6). Господ Исус го попита защо той, като учител на народа си, не разбира това (Йоан 3:10). Новорождението или обновлението на израелския народ беше проповядвано в Стария Завет (Езек. 36:26; 37:1-10). Освобождението на създаванията от тяхното белязано от грях съществуване чрез едно новорождение в бъдещето също е било добре познато учение (Мат. 19:28). Никодим не беше разбрал, че думата новорождение се отнася за хората, които стават членове на Божието семейство. Да бъдеш новороден е лична опитност. Тя означава нов живот, нови семейни отношения, нова вътрешна сила. Библията казва, че ние влизаме в Божието царство като хора, които са преминали от смърт в живот (Йоан 5:24). Ние преминаваме от ходене в тъмнината към ходене в светлината (Йоан 8:12). Ние преминаваме от царството на Сатана в царството на възлюбения Божий Син (Кол. 1:13). Ние ставаме ново създание (2 Кор. 5:17). Това ново създание съществува в правда, святост и истина (Ефес. 4:24).

Защо трябва естественият човек да бъде новороден? „Естествен човек“ означава човекът така, както е роден и живее в плът, преди да получи нов живот от Бога.

1. *Той е зъл още от младини* (Бит. 8:21). Той има измамно сърце (Ерем. 17:9). В неговата плът не живее нищо добро (Римл. 7:18).
2. *Той е мъртъв в греховете си* (Ефес. 2:1). Според Божия критерий в него няма духовен живот.
3. *Той е под властта на Сатана* (Ефес. 2:2).
4. *Той е Божий неприятел* (Римл. 5:10). Той няма надежда и е без Бога на този свят (Ефес. 2:12).

Всяко Божие чадо е било някога в това състояние.

Как може някой да се роди отново?

1. *Две илюстрации на новороддението*: Едно старателно изучаване на трета глава на Йоана няма да потвърди мнението на повечето хора относно „влизането в Божието царство“. Господ Исус не споменава нито добри дела, нито принос към религиозни организации, нито извършването на религиозни церемонии. Той ни дава две илюстрации за новороддението:
 - а) *Вятърът* (Йоан 3:8). Той е невидим, непредсказуем и все пак видим по въздействието си. Неговият произход е от Бога, а не от човека. Произходът на новото рождение е от Бога (Йоан 1:13). То се изпраща от Бога, за да промени живота – невидимо, но с голяма сила.
 - б) *Медната змия* (Йоан 3:14-15; Числа 21:6-9). Когато народът съгреши и беше нападнат от смъртоносно отровни змии, Бог каза на Мойсей да направи медна змия и да я издигне върху един стълб. Всички, които повярваха на Мойсеевите думи и погледнеха към змията, биваха спасени. Господ Исус каза, че Той, Човешкият Син, трябва „да бъде издигнат“ както тази змия на стълба, за да спаси този, който с вяра би погледнал към Него. С това „да бъде издигнат“ недвусмислено се има предвид кръста (Йоан 12:32-33). Новороддението става чрез това, че ние поглеждаме на Господ Исус като на Този, Който е разпънат на кръст за греховете ни.

2. Два главни фактора при новорождението

- а) Божието слово (1 Петр.1:23; Яков 1:18). Ние чуваме словото на истината и вярваме, за да бъдем спасени (Ефес. 1:13; Римл. 10:17). Словото е семето на спасението (Мат. 13:3-9,13-23). Новорождението става, ако искрено вярваме в Божието Слово и Му се покоряваме.
- б) Светия Дух (Тит 3:5; Йоан 3:5-6,8). Той обвинява човеците в грях (Йоан 16:8-11) и ги довежда при Христос. Новорождението е дело на Светия Дух. То започва с обвинението за грях и води човека до един пречистен живот чрез „окъпването т.е. новорождението“.

Ние сигурно сме забелязали, че нищо от споменатото по-горе няма каквото и да било общо с кръщението във вода. Кръщението не се споменава нито веднъж. В Библията водата се използва като символ на Светия Дух (Йоан 7:38-39) и на Словото (Ефес. 5:26). Кръщението няма нищо общо с примерите с вятъра и змията, които Господ Исус използва. Кръщението е символ на спасението. То е много важно и следва след новорождението, но не го причинява (Деян. 8:12-13,37-38).

Какви са въздействията на новорождението?

1. Ние имаме ново сърце и нов дух (Езек. 11:19).
 2. Ние ставаме участници на Божественото естество (2 Петр. 1:4).
 3. Божият Дух живее в нас (Римл. 8:9).
 4. Ние сме деца в Божието семейство (1 Йоан 3:1).
 5. Ние имаме вечен живот (1 Йоан 5:11-12).
 6. Ние обичаме Господ Исус Христос (1 Йоан 5:1).
 7. Ние обичаме другите и особено християните (1 Йоан 3:14; 4:7).
 8. Ние имаме желанието да сме послушни на Господ Исус (1 Йоан 2:3)
 9. Ние вече не практикуваме грях (1 Йоан 3:9).
 10. Ние практикуваме правда (1 Йоан 2:29).
- Вие били ли сте някога обвинени в грях и обърнали ли сте се към Исус Христос, за да бъдете спасени? Повярвали ли сте вече в Евангелието на спасението и доверили ли сте се на Христос?

Новорождението

Господ Исус каза, че никой не може да се види Божието царство, ако не бъде новороден. Това е от решаващо значение. Моля, отговорете внимателно на следните въпроси.

1. Отговорете, като заградите с кръгче „правилно“ или „неправилно“.
 - а) чрез кръщението във вода човек бива новороден.
(правилно / неправилно)
 - б) двата примера за новорождението, които Господ Исус спомена, са морето и медната змия.
(правилно / неправилно)
 - в) „Новороден“ е една модна дума, с която най-често се описва промяната на религиозните ни убеждения.
(правилно / неправилно)

2. Никодим дойде при Исус на първо място като:
 - а) вярващ в Бога.
 - б) личност с висок морал.
 - в) член на синагогата.
 - г) някой, който се интересуваше от Него.
 - д) всичко гореспоменато.
(Изберете един отговор.)

3. „Да бъдеш новороден“ означава:
 - а) да станеш член на някоя църква.
 - б) да смениш религията си.
 - в) нов живот от Бога.
 - г) един постепенен духовен преход.
 - д) да вярваш в Бога.
(Изберете един отговор.)

4. Естественият човек трябва да бъде новороден, защото:
 - а) той е лош още от малък.
 - б) той е мъртъв в греховете си.
 - в) той е управляван от Сатана.
 - г) той е враг на Бога.
 - д) той е всичко гореспоменато.

5. Възпроизведете със собствени думи Йоан 1:12-13.
6. Каква роля играе Божието Слово при новородението (Мат. 13:3-9,18-23; Римл. 10:17; Ефес. 1:13; 1 Петр. 1:23)?
7. Каква роля играе Светият Дух при новородението (Йоан 3:6-8; 16:7-11; Тит 3:5; Деян. 2:37)?
8. Назовете някои въздействия на новородението.

9. *Какво бихте казали?* Обяснете с ваши думи „новорождението“.

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Много хора употребяват израза „новороден“. Какво означава за Вас този израз?
2. Как, по Ваше мнение, някой може да стане член на Божието семейство?
3. Как мислите, защо Господ Исус употреби този израз, когато обясняваше, какво значи това, да станеш християнин?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Спасение по благодат

„Защото по благодат сте спасени, чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога; не чрез дела, за да се не похвали никой“ (Ефес. 2:8-9). Спасението става по благодат, което означава, че то е незаслужено Божие благоволение. То е подарък, което от своя страна означава, че не може нито да се купи, нито да се заслужи. Това е едно учение, което често пъти много трудно се възприема от хора с религиозна нагласа. Често то се приема само отчасти или по начин, който отрича неговата истинност. В Стария Завет думата благодат означава „да бъдеш снизходителен и с доброта да се отнасяш към подчинения“. И това е сполучливо описание на онова, което Бог прави за нас. В Новия Завет думата благодат означава „благоволение, великодушие, доброта или подарък“. Това показва, че благодатта не може да се придобие, заслужи или купи – нито изцяло, нито отчасти. Спасението в Исус Христос е „Дар Божий“ и по никакъв начин не допуска да бъде заплатено на този, който го дарява.

Погрешни представи за благодатта

Разумът на човека иска да го убеди, че той може с определени дела да заслужи пред Бога спасението си. Забележете какво казва Божието слово за подобни идеи:

1. *Дела или действия, като път към Бога.* „Но ако е по благодат, не е вече от дела“ (Римл. 11:6); „Той ни спаси не чрез праведни дела, които ние сме сторили, но по Своята милост“ (Тит 3:5). Божията правда се вменява безвъзмездно „на този, който не върши дела“ (Римл. 4:5). Този, който иска да спечели Божието благоволение за спасение чрез човешки дела, иска по този начин да направи Бога свой длъжник (Римл. 4:4).
2. *Спазването на десетте заповеди.* „Защото ни една твар няма да се оправдае пред Него чрез дела, изисквани от

закона, понеже чрез закона става само познаването на греха“ (Римл. 3:20). „...защото не сте под закон, а под благодат“ (Римл. 6:14). „Вие, които желаете да се оправдаете чрез закона, сте се отлъчили от Христа, отпаднали сте от благодатта“ (Гал. 5:4). Противоречието се вижда ясно в Йоан 1:17: „Понеже законът бе даден чрез Мойсей, а благодатта и истината дойдоха чрез Исуса Христа.“ Нямаме основание да се хвалим с привилегиите, че ни е позволено да имаме общение с Бога (Римл. 3:27). Няма никаква „стълба към Бога“, изградена върху човешка правда или религиозни упражнения. Хората не се спасяват чрез това, че се отказват от нещо, че търгуват с Бога или че със собствените си усилия допълват делото, което Той е извършил. Човек бива спасен не въз основа на собствените си дела; не затова, че съблюдава закона; не заради участие в религиозни церемонии; не и затова, че се опитва да направи Бога свой длъжник. Спасението става по благодат и само по благодат.

Защо е необходима благодат?

1. *Моралното състояние на човека.* Той няма сила, за да може морално да се доближи до Бога (Римл. 5:6). Той е грешник (Римл. 3:9), враг на Бога (Кол. 1:21) и мъртъв в греховете си (Ефес. 2:1). Тогава как би могъл той да създаде сам от себе си път към Бога?
2. *Съвършената святост на Бога.* Със собствени усилия човек не би могъл никога да дойде при Бога. Божията святост стои далеч над човека, колкото и да е добър той (Исаия 6:3-5). Бог в Своята благодат се смилява над човека.

Какви са въздействията на благодатта?

1. *Ние сме спасени по благодат* (Римл. 3:24; 4:16). На това човек не може да добави нищо.
2. *Ние сме пазени по благодат* (Йоан 10:28-29; 1 Петр. 1:5; 5:10). Той ни държи в ръката Си и ни пази чрез Своята

сила. Ние не биваме пазени нито чрез закона (Гал. 3:2-3), нито чрез други дела. Ние живеем под благодатта, а не под закона. (Римл. 6:14).

3. *Ние стоим в благодатта* (Римл. 5:2; 1 Петр. 5:12). На тази основа Бог общува с нас.
4. *Ние живеем чрез благодат* (Евр.13:21; Филип. 2:13). Бог е, Който действа в нас, за да ни направи годни за християнски живот.

Предупреждение за злоупотребата с благодатта

Никое от тези съждения не съдържа разрешение за съгрешаване или омаловажаване на нашето призвание за достоен за Бога живот.

1. *Ние не грешим, за да се умножава благодатта* (Римл. 6:1).
2. *Ние не употребяваме Божията благодат като покривало за безпътен живот* (Юда 4). Свободата не е повод за лоши дела, а за любеща преданост (Гал. 5:13).
3. *Ние сме спасени за добри дела* (Ефес. 2:10; Тит 3:8). Ние не практикуваме грях (1 Йоан 3:9). Ние пазим Божието слово (1 Йоан 2:3-5). Но това са плодете на спасението, а не средствата да извоюваме Божието благоволение. Ние живеем за Бога, защото обичаме Господ Исус (Йоан 14:15,21). Единственото по рода си християнско послание е евангелието на благодатта (Деян. 14:3; 20:24,32). Това евангелие произхожда от Бога на всяка благодат (1 Петр. 5:10), Който ни приема с милост при престола на благодатта. (Евр. 4:16). Това е един постоянен принцип на Божия характер и на неговия начин на действие с нас. Ние никога не трябва да се приближаваме до Него с нагласата, че Той ни е задължен с нещо.

Спасение по благодат

Християнската вяра е единствена по рода си в наблягането върху факта на спасението по благодат. Другите религиозни системи, които искат да установят връзка с Бога, отчасти или изцяло отричат тази истина. Опитайте се да стигнете до едно сигурно разбиране на това учение, като отговорите на следните въпроси.

1. Спазването на десетте заповеди
 - а) е необходимо за спасението на християнина.
 - б) трябва да се добави към Христовото дело на кръста.
 - в) сега може напълно да бъде пренебрегнато.
 - г) е съвършеният стандарт, който се изисква, за постигане на Божията правда.
 - д) не е нито едно от гореспоменатите неща.(Изберете един отговор.)

2. Благодат е, че Бог
 - а) протяга ръката Си към тези, които не заслужават благодатта Му.
 - б) протяга ръката Си към тези, които заслужават благодатта Му.
 - в) протяга ръката си към тези, които са заслужили Страшния Съд.(Изберете един отговор.)

3. Според Святото Писание всички хора са
 - а) по принцип добри.
 - б) по принцип търсят Бога.
 - в) по принцип са покварени.
 - г) по принцип проявяват добра воля, но са слаби.(Изберете един отговор.)

4. Бог може да спасява грешници по благодат и въпреки това да бъде свят, защото
 - а) Христос зае мястото на грешника и пострада за нас.
 - б) Бог може да върши всичко, което поиска, дори да е противоречиво.

- в) грехът не е чак толкова сериозно нещо.
- г) това е дългът Му спрямо Неговото творение.
(Изберете един отговор.)

5. Възпроизведете със собствени думи Ефес. 2:8-9.

6. Посочете в следните стихове по две неща, които са в противоречие.

1 Петр. 5:5:

Юда 4:

Гал. 5:4:

Римл. 11:6:

Римл. 4:4:

7. Кои от следните библейски твърдения говорят за благодатта?

а) „Прави това и ще живееш.“

б) „Обичай Господа, твоя Бог.“

в) „Ние го обичаме, защото Той най-напред ни е възлюбил.“

г) „Душата, която съгрешава, трябва да умре.“

8. Кое погрешно схващане за благодатта е коригирано в Юда 4 и 1 Петр. 2:16?

9. *Какво бихте казали?* Опишете със свои собствени думи, какво означава за Вас Божията благодат.

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Каква е целта на десетте Божии заповеди?

2. Употребявате ли в разговорния език думата „благодат“?

3. Как мислите, какво има предвид Библията с израза „по благодат сме спасени“?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

За вярата в Исус Христос

Началникът на тъмницата във Филипи попитал: „Що трябва да сторя, за да се спася?“ Апостол Павел отговорил: „Повярвай в Господа Исуса, и ще се спасиш“ (Деян. 16:30.31). Но какво всъщност означава да се вярва в Господ Исус Христос? Много хора имат своеобразни представи по този решаващ въпрос. Ето някои типични небиблейски примери за това, какво хората свързват с понятието „аз вярвам“: Хората мислят, че вярват в Господ Исус,

1. защото признават, че Господ Исус е живял и умрял тук на земята.
2. защото се възхищават от Неговия висок морал.
3. защото са се присъединили към някоя религиозна група.
4. защото се молят на Бога.
5. защото са повторили една молитва, изповед на вярата или някаква друга религиозна формула.

Това ли е вярата в Христос, за която учи Библията? Променя ли този начин на вярване живота на хората? Дава ли тази вяра твърдата увереност, че ще отидем на небето?

Какво е вяра?

Какво означава да се вярва в Исус? Библейската вяра съдържа идеята за доверие, упование, убеденост и това, да можеш да се облегнеш на някого. Ние казваме: „Аз вярвам в този човек.“ Вярата е противоположност на съмнението. Тя обаче не означава да сме наивни и лесно да се подвеждаме. Вярата има следните елементи:

1. *Вярата има един обект*

Вярва се на някого или в нещо. За християните този някой е една жива личност – Господ Исус Христос (Деян. 20:21). „Това е Божието дело, да повярвате в Този, Когото Той е изпратил.“ (Йоан 6:29).

Господ Исус попита слепеца: „Вярваш ли в Божия Син?“ (Йоан 9:35). Разбойникът на кръста трябваше само да повярва в Господ Исус, за да влезе в рая (Лука 23:42-43). Този вяра е сърцевината на евангелието (Деян. 8:35-37; Йоан 5:13). Не става дума за това, *колко силно* вярваме, а *в кого* вярваме. Вярата приема *Него* (Йоан 1:12).

2. Вярата трябва да има съдържание

Ние трябва да чуем словото на благовестието и да повярваме в него (Деян. 18:8). Коринтяните се спасиха, когато Павел им проповядваше благовестието. Това благовестие се изяснява старателно в 1 Кор. 15:1-4: Христос умря за греховете ни, Той беше погребан и на третия ден възкръсна от мъртвите според Писанията.

Ние можем да се доверим едва тогава, когато сме чули Евангелието (Благата вест), наречено в Ефес. 1:13 „Словото на истината“. Това благовестие е толкова скъпоценно и жизнено необходимо, че всеки човек или ангел, който го промени, стои под проклятие (Гал. 1:6-9).

3. Вярата има основа

Тази здрава основа е Божието Слово (1 Сол. 2:13; Римл. 10:17). Предмет на християнската вяра е „Божие свидетелство“, както го нарича Библията (1 Йоан 5:9). Вярата приема Божията истина (1 Сол. 2:13) и вярва, че Бог е истинен, дори и всички хора да са лъжци (Римл. 3:3-4). Ние не „правим скок в тъмнината“, като вярваме сляпо или се осланяме на чувствата си, ние вярваме и се доверяваме на Божието слово!

4. Вярата действа

Вярата не означава само интелектуално да се съгласим с определени твърдения. Вярата е нещо повече – вярата действа! Обърнете внимание в казаното по-долу на думите, които изразяват действие: хората идваха при Господ Исус, падаха на колене пред Него и се покоряваха на Словото Му. Той заповяда на един човек да протегне ръката си (Мат. 12:13); на друг – да вдигне постелката си (Мат. 9:6);

трети трябваше да се измие в къпалнята Силоам (Йоан 9:7). Нееднократно Господ Исус призоваваше към действие. Аврам е образецът на човек, който вярваше в Бога. Ако сравним Бит. 12:1-4; Деян. 7:2-4 и Евр. 11:8, виждаме, че Авраам слушаше Божието слово и действаше според него, като напусна родния си град, без да знае къде Бог ще го отведе. Това действие ни доказва вярата му. Вярата, която спасява, е вяра, която се превръща в действие. Спасителната вяра никога не е била само едно пасивно приемане на исторически факти. Всяка, така наречена „вяра“, която като следствие няма дела, е „мъртва вяра“. Ако някой действително вярва в Исус Христос, животът му ще бъде пълен с добри дела (виж Яков 2:14-26, където се противопоставят „спасителната“ и „мъртвата“ вяра). Спасителната вяра е повече от това да вярваш, че историческите факти за Исус Христос и Неговата смърт са верни. Ние вярваме в Божия Син. Това означава, че ние лично сме Му се доверили и предоставили.

Примери за истинска вяра

Писанието е пълно с примери за истинска вяра. Единадесетата глава на Посланието към евреите е наречена „Списъкът на героите на вярата“, защото в нея се разказва за бележити мъже и жени, които са имали вяра. Обърнете внимание на тези герои на вярата и проследете техните стъпки във вярата! Могат да се приведат и два други примера за истинска вяра. От една страна вярата на стотника в Мат. 8:5-10: стотникът вярваше, че Господ Исус може да излекува слугата му, само като изрече една дума. От друга страна вярата на ханаанката (Мат. 15:22-28): тя помоли Господ да освободи дъщеря ѝ от демони. Нейната вяра беше смирена и настойчива.

Как да дойда при Христа?

Когато идваме при Исус Христос, стават следните неща:

1. *Духът ни е обвинил за грях* (Йоан 16:8-11). Ние признаваме пред Бога греховността си (Лука 15:18; 18:13:14).
2. *Ние се покаяваме за греховете си* (Лука 13:3; Деян. 3:19; 17:30; 20:21).
Ние искаме да се променим, като се отвърщаме от греха и се обръщаме към Христа.
3. *Ние познаваме благовестието*. Ние трябва да вярваме в него, за да се спасим (Деян. 15:7-9; 1 Кор. 15:1-4). Сърцето на това послание е Господ Исус Христос.
4. *Ние вярваме на Божието Слово* (Марк. 4:20; Йоан 5:24).
5. *Ние с вяра приемаме Божия Син* (Йоан 1:12; 1 Йоан 5:12-13) и ставаме Негови последователи (Йоан 10:4-5,27).
6. *Като последица от това, ние Го изповядваме пред другите* (Мат. 10:32; Лука 12:8; Римл. 10:9).

Спасителната вяра поставя тежестта изцяло върху Господ Исус Христос и извършеното от Него дело.

Вярата е средството, каналът, през който тече Божията благодат. Вярата не е изворът на спасението, тя не е заслуга или морално отличие, което прави човека ценен. Вярата е празната ръка, която приема това, което Бог предлага.

Възмездие за греховете остава върху тези, които не се покоряват на благовестието (2 Сол. 1:8).

Вярата отдава слава единствено на Бога.

Вярата може да се упражнява от хора на всякаква възраст, всякакво положение и интелигентност. Тя е универсална и може да бъде получена от всеки. Фалшивата вяра може да се позовава на името на Исус Христос и да върши велики дела. Господ обаче ще разобличи измамниците и ще ги отхвърли (Мат. 7:21-23; Лука 13:28), защото те са плевелите между пшеницата (Мат. 13:24-30).

Истинската вяра променя живота (Евр. 6:9-10). Истинските вярващи се покоряват на Божието Слово (1 Йоан 2:4-5), обичат своите братя и сестри във вярата (1 Йоан 3:14), вършат добри дела (Ефес. 2:10), практикуват правда (1 Йоан 3:7,10; Ефес. 4:22-24), избягват греха (1 Йоан 3:9-10; Гал. 5:19-21).

Повярвахте ли вече в Господ Исус Христос?

За вярата в Исус Христос

Най-важният въпрос за всеки човек за сега и за през вечността е този, дали ще бъде завинаги при Бога или ще бъде навеки отлъчен от Него.

Помислете добре върху следните въпроси:

1. Аз мога да бъда сигурен, че съм спасен, защото:
 - а) в една молитва помолих Господ Исус да влезе в сърцето ми.
 - б) Бог е отговорил на много от моите молитви.
 - в) защото се отказах от предишния си начин на живот.
 - г) защото сега чета Библията и ходя в една църква.
 - д) нито един от споменатите аргументи не е верен.
(Изберете един отговор.)

2. Спасителната вяра е:
 - а) съгласие с това, което казва Библията.
 - б) да вярвам в Бога с цялото си сърце.
 - в) да вярвам, че духовни, респ., религиозни неща са необходими.
 - г) да вярвам, че Господ Исус е живял и умрял, и е бил най-великата личност в историята.
 - д) нито един от горните отговори не е верен.
(Изберете един отговор.)

3. Опишете със собствени думи спасителната вяра:

4. Какво повярва „добрият разбойник“ (Лука 23:39-43)?

5. Назовете трите основни истини на благовестието в 1 Кор. 15:1-4 и поставете кръстче върху онази, която за Вас е била или е най-трудна за вярване.

а)

б)

в)

6. Възпроизведете със собствени думи 1 Йоан 5:9.

Приемате ли това свидетелство напълно и изцяло? Обяснете.

7. Какво беше доказателството за истинска вяра при случая с ханаанката? (Мат. 15:22-28) Бихте ли се държали по същия начин пред Господ Исус?

8. Как сте преживели лично следните стихове, респ., как сте действали съгласно тях?

Лука 13:3:

Лука 18:13-14:

Йоан 16:7-9:

Римл. 10:9-10:

Ефес. 1:13:

Откр. 3:20:

9. *Какво бихте казали?* В кои области все още имате въпроси относно вярата в Исус Христос?

Да приемем, че Вие днес умрете, застанете пред Бога и Той Ви попита: „Защо трябва да те приема в Моето небе?“
Какво бихте отговорили?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Често се чува изразът „вяра в Исус“. Смятате ли, че да се вярва в Исус означава нещо повече от това, човек с разума си да се съгласи с историческите факти за Него и живота Му?
2. Какво според Вас е истинска вяра?
3. Вярвате ли, че е възможно хората да се доверяват на Бога за всекидневните си грижи, но не и по отношение на вечността?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Увереност в спасението

Често се казва: „Никой не може да знае със сигурност, че ще отиде на небето.“ И обикновено се правят опити да се обоснове това твърдение с разни аргументи. Казва се, че чрез неща, които вършим в този живот, можем да изгубим вечния живот. На какво основание можем да знаем със сигурност, че имаме вечен живот? Трябва да отговорим на този въпрос от гледище на Свящото Писание.

Защо е възможна увереността в спасението?

„Това писах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот“ (1 Йоан 5:13). Забележете, че тук не пише: „да можете евентуално, може би, по някакъв начин да се надявате...“. Казва се: „...за да *знаете*, че имате вечен живот“. В това първо послание на апостол Йоан думата „знаете“ се среща над 30 пъти в някаква форма. Обърнете внимание на следните твърдения: „И по това сме уверени (или знаем), че Го познаваме“ (1 Йоан 2:3). „Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот“ (1 Йоан 3:14). „И по това познаваме (или знаем), че Той пребъдва в нас“ (1 Йоан 3:24). „От това ще познаем, че сме от истината“ (1 Йоан 3:19). „По това познаваме (или знаем), че пребъдваме в Него“ (1 Йоан 4:13). Разбира се, вярно е също, че „не всеки, който Ми казва: „Господи, Господи!“ ще влезе в небесното царство“ (Мат. 7:21). Да, някои, които сега се представят за вярващи и общуват с християни, ще бъдат отхвърлени от Господа (Лука 13:25-27). „По плодовете им ще ги познаете“ – каза нашият Спасител (Мат. 7:20). Но ако някой е преживял истинско духовно новородение и е бил запечатан със Светия Дух (Ефес. 1:13), и ако този факт личи и от живота му (1 Йоан 2:6), този вярващ може да има радостната увереност, че още отсега притежава вечен живот (2 Тим. 1:12; Римл. 8:38-39). *Увереността* може да се определи като доверие или състояние на сигурност. *Увереността в спасението* е доверието или сигурността, които един християнин има за собственото си

спасение (вечен живот). Писанието казва ясно, че Бог иска човекът да знае, че ще отиде на небето. Увереността в спасението не е само човешки оптимизъм или голо предположение. Тя е факт, който почива на сигурното божественото свидетелство, че ние сме в правилна връзка с Бога.

Трима свидетели за увереността на вярващия

Бог е дал на християнина трима свидетели, които потвърждават отношението му към Бога и върху които той трябва да изгради своята увереност.

1. *Божие Слово*. Това е най-силното свидетелство. Точно както нашето спасение е основано върху вярата в Божието Слово (Бит. 15:6; Римл. 10:9-10), така и нашата увереност в спасението се основава на Божието Слово. Който вярва в Сина, има вечен живот (Йоан 3:16,39; 5:24). Нашето спасение се основава на факта, че имаме Божия Син, а не на определено чувство (1 Йоан 5:12). В Писанието никъде не се говори за някакво „чувство“, че човек е спасен. Когато се явим през Господ Исус, имаме Неговата Дума, че Той няма да ни изпъди (Йоан 6:37).
2. *Обективни тестове за външна промяна*. Друго важно свидетелство е фактът на един променен живот. Разбойникът на кръста имаше много ограничена възможност да живее за Христа, но все пак той открито изповяда вярата си и порица другия разбойник (Лука 23:40-43). Въпреки това има вярващи, които водят плътски живот (1 Кор. 3:1-4), като например Лот (2 Петр. 2:7-8), но това не означава, че те не показват никакъв признак на духовен живот. Писанието се е погрижило предварително за нашата човешка неспособност да се справим (1 Йоан 1:9; 2:1-2), но това не е позволение да грешим! Следните места в Библията са тест за наличието на божествен живот у човека:
 - а) изповядване на Христос (Римл. 10:9-10);
 - б) добри дела (Яков 2:14-26; Ефес. 2:10);
 - в) послушание спрямо Словото (1 Йоан 2:4-5; 5:2-3);
 - г) да не любим този свят (1 Йоан 2:15);
 - д) да практикуваме правда (1 Йоан 3:7,10);

- е) да не практикуваме грях (1 Йоан 3:9-10; Гал. 5:21);
- ж) любов към братята (1 Йоан 3:14);
- з) признаване на божествеността на Христос (2 Йоан 9);
- и) готовност и като вярващи да признаваме и изповядваме греховете си (1 Йоан 1:8-9).

3. *Вътрешно свидетелство.* Третият свидетел са нашите собствени чувства. Това е най-слабото от трите свидетелства, защото е субективно и защото човек може да се самоизмами. Въпреки това, заедно с другите две, то има немалко значение. Следните места в Библията са субективни тестове за наличието на божествен живот у човека:

- а) свидетелството на Светия Дух заедно с нашия дух (Римл. 8:16);
- б) вече нямаме съзнание за греховете като за неизкупена вина (Евр. 10:2);
- в) скръб, когато съгрешим (Пс. 32:3-5);
- г) начинът ни на живот се е променил (виж обективния тест). Ние чувстваме, че Бог чува молитвата ни, загрижени сме за изгубените, имаме потребност от Божието Слово и т.н.

Съмняващи се християни и непокаяли се привърженици

Въпреки че съмнението относно собственото ни спасение е сериозно и дори греховно, много християни в един или друг момент се измъчват от такива съмнения. Следната съпоставка може да е от помощ на такива, които поставят под въпрос собственото си спасение:

Съмняващият се християнин	Непокаялият се привърженик
1. Приема сериозно отношението си към Бога (задава въпроси).	1. Той е по-скоро безгрижен, често дори пълен с увереност.
2. Непрекъснато се безпокои за собственото си спасение.	2. Изглежда напълно уверен в спасението си, въпреки че животът му доказва обратното. Остро отхвърля въпроси в тази област.

3. Присъства в църквата на вярващите, въпреки че често пъти смята, че няма право за това.	3. Често пъти критикува вярващите и църквата, обвинява ги в различни неща, често със суров тон.
4. По време на духовна, телесна или душевна депресия, често поставя спасението си под въпрос.	4. Даже и в такива случаи показва малко или никаква загриженост.

Какво да правим, когато се появят съмнения?

1. *Разпознаване на съмнението.* Може би вече сте се запитвали следното: „Когато приех Исус Христос, няхах някакво особено чувство.“ „Не знаех дали истински съм повярвал.“ „Нямам свидетелството на Светия Дух.“ „Мисля, че съм извършил неппростимия грях.“ „От живота ми не си личи, че съм християнин: аз мизерно се провалих.“
2. *Себеизпитване.* Следните въпроси могат да помогнат да се установи истинското духовно състояние на дадена личност: Случвало ли Ви се е някога в живота Ви истински да осъзнаете греха си? На какво основавате надеждата си да отидете на небето? Кога и при какви обстоятелства приехте Исус Христос? Всеки един истински християнин някога през живота си е бил обвинен за грях и се е покаял. Той основава надеждата си за спасение единствено и само на Исус Христос и Неговото дело на Голгота. Общо взето той си спомня за един момент, в който безусловно се е доверил на Исус Христос като на Господ и Спасител. А дори и да не си спомня за този момент, той поне знае за факта, че се е посветил на Господа.
3. *Подкрепа чрез молитва:* Ако все още имате съмнения, предайте се в молитва на Исус Христос като на ваш Господ и Спасител. Но повторната молитва в тази насока не трябва да бъде заместител на това, да се доверявате безусловно на Божието Слово, вместо да се осланяте на чувствата си.

Стойността на самопреценката

Господ Исус предупреждаваше за опасността от самоизмама относно спасението. Мнозина ще кажат, че Го познават и са направили много за Него, но въпреки това ще бъдат изгонени във външната тъмнина, защото не са били истински християни (Мат. 7:21-23; Лука 13:23,28). Следователно, ако имаме съмнения, би трябвало да се изпитаме, дали наистина сме във вярата (2 Кор. 13:5). Приложете за целта гореспоменатите обективни тестове за външна промяна. Ако все още се съмнявате, предайте се на Исус Христос като на Ваш Господ и Спасител.

Увереност в спасението

След като познаем Бога, най-важната следваща стъпка е да получим увереност в това, че завинаги Му принадлежим. Как можем да бъдем съвсем сигурни, че имаме вечен живот? Обмислете старателно следните въпроси:

1. Кое от следните твърдения най-добре отразява библейското схващане за увереността в спасението?
 - а) Аз мисля, че имам вечен живот.
 - б) Аз се надявам, че имам вечен живот.
 - в) Аз зная, че имам вечен живот.
 - г) Чак след смъртта си ще зная, дали имам вечен живот или не.
(Изберете един отговор.)

2. Отговорете като оградите с кръгче „правилно“ или „неправилно“!
 - а) Не е възможно за човека още от сега да знае, че има вечен живот.
правилно/неправилно
 - б) Възможно е да има увереност в спасението, която се гради върху неправилни основи.
правилно/неправилно
 - в) Мнозина, които се наричат вярващи, ще погинат.
правилно/неправилно
 - г) Увереността в спасението е просто човешки оптимизъм и предположение.
правилно/неправилно

3. Възпроизведете със свои думи 1 Йоан 5:10-13.

4. До каква степен следните стихове дават на един християнин увереността, че има вечен живот?

1 Йоан 2:3:

1 Йоан 3:14:

1 Йоан 3:19:

1 Йоан 3:24:

1 Йоан 4:13:

5. Кои от следните неща най-добре доказват, че имаме истинска връзка с Бога? Подредете четирите точки по важност, като започнете с най-важната и стигнете до най-маловажната!

а) свидетелството на приятели

б) Божието Слово

в) обективни тестове, външна промяна

г) вътрешно свидетелство

6. Защо е важно увереността в спасението ни да почива на сигурна основа? (Мат. 7:21-23)

7. Кои от гореспоменатите обективни тестове за външна промяна (вж. стр. 120/121) са действителност във вашия живот?
8. Откакто сте приели Исус Христос като Ваш Господ и Спасител имали ли сте някога съмнение относно вечния си живот? Как се справихте с него?
9. *Какво бихте казали?* Ако някой Ви попита: „Как можете със сигурност да знаете, че имате вечен живот?“, какво ще отговорите?
10. Какво казват другите?
Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:
„Аз правя анкета в рамките на един библиейски курс тук, в...“

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Вярвате ли, че е възможно човек да знае, че има вечен живот?
2. Какво според Вас е имал предвид апостол Йоан, когато е писал: „Това писах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот.“ (1.Йоан.5:13).
3. Стигали ли сте някога във вашия живот до момент, когато със сигурност сте знаели, че имате вечен живот?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Новият живот

„Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно“ (Йоан 10:10). „Ако някой вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат от утробата му, както рече писанието“ (Йоан 7:38). „Защото всичко, що е родено от Бога, побеждава света“ (1 Йоан 5:4). Тези чудесни изисквания за живота на онзи, който повярва в Господ Исус Христос, са съвсем недвусмислено представени в Новия Завет като норма на християнския живот. Състоянието на мир, спокойствие и духовна мощ не би трябвало да е изключение сред последователите на нашия Спасител, а тяхна постоянна опитност. Господ ни предлага не само прощение на греховете и увереност за вечния живот – той иска също да ни подари и един нов живот, в който Христовият Дух да работи със сила, за да промени начина ни на живот, и да обнови нашето мислене. Ние можем да имаме този нов живот, ако старателно внимаваме за това, какво казва Писанието, как той трябва да се живее. Вярващият не получава автоматично духовно благословение и духовна мощ – те са ясно обвързани с определени условия.

Няколко думи за живота на младите вярващи

Ние видяхме колко е важно да имаме увереност за нашия вечен живот чрез Господ Исус Христос. Важно е да основем надеждата си върху ясните обещания на Божието Слово за Него. Също толкова важно е обаче да се види нашият променен живот като доказателство за претенциите ни, че лично познаваме Исус Христос. Няколко съвета:

1. *Изповядавайте пред другите Исус Христос като Ваш Господ* (Римл. 10:9.10; Лука 12:8). Не бъдете тих, „прикрит“ християнин.
2. *Скъсайте с лошите компании и лошите навици* (Пс. 1:2; 2 Кор. 6:14-18). Не се оставяйте другите да Ви завличат надолу, докато Вие се опитвате да им помогнете.

3. *Намерете си зрял партньор в молитвата, който да Ви помага в духовния живот* (Екл. 4:9-10). Така по-бързо ще израснете и ще укрепнете във вярата.

Основни принципи в духовния живот

Не само мисионерите и някои специални ученици са определени за победоносен християнски живот, а целият Божи народ (2 Кор. 2:14; Ефес. 4:13). Следните разсъждения очертават пътя на победата за всеки ден:

1. *Покорявайте се ежедневно на Исуса Христа, Вашия Господ* (Кол. 2:6; 2 Кор. 8:5). Той не може да благослови онзи, който не иска да се подчини на Неговата власт и любов. Ние принадлежим на Него, а не на самите себе си (1 Кор. 6:19-20).
2. *Бъдете винаги готови да слушате какво Ви казва Светият Дух* (Римл. 6:13-19; 8:14). Ние не трябва да Го наскърбяваме, подтискаме или по някакъв начин да Му противостоим – на Него, Който живее в нас и е нашето помазание (Римл. 8:9; 1 Йоан 2:27). Ние трябва постоянно да се изпълваме със Светия Дух (да бъдем ръководени от Него) (Ефес. 5:18). Един изпълнен със Светия Дух християнин се държи достойно за Господа (Кол. 1:10).
3. *Гледайте на Исус Христос вместо на себе си* (Евр. 12:2-3). Ние трябва да насочваме мислите си към Него (Кол. 3:2). Целият ни живот трябва да бъде христосо-центричен, а не егоцентричен. Отвръщането от нашето „его“ е необходима част за преобразяването ни.
4. *Покорявайте се на Божието Слово!* (Йоан 14:15,21; 15:10; 1 Йоан 3:24) Послушанието към Бога е по-ценно от всички жертви (1 Царе 15:22). Как можем да наричаме Исус „Господ“, а да не вършим това, което Той казва (Лука 6:46)? Свобода в Духа не означава, че можем да правим това, което ни харесва, а това, което харесва на Него. Послушанието на Словото носи повече светлина (Евр. 5:14). Ние трябва да искаме да вършим Божията воля

(Йоан 7:17). И можем да очакваме нашата готовност за послушание да бъде изпитана (Бит. 22:1-18). Ние никога на трябва да наричаме послушанието на Божието Слово „законност“. Законността представлява прибавяне на допълнителни неща към Божиите изисквания – по отношение на спасението или християнския живот.

5. *Вярвайте в Бога и Му се доверете за всички Ваши потребности* (Евр. 11:8; Йоан 14:1). Ние трябва да ходим с вяране (2 Кор. 5:7). Вярата от една страна е дар Божи, от друга страна обаче – морална отговорност на самия човек. Затова Господ Исус смърти някои от Своите ученици за тяхното неверие (Мат. 8:26; Лука 24:25).
6. *Служете на другите заради Господ Исус* (Гал. 5:13; 2 Кор. 4:5; Кол. 3:23-24). Който пои, сам ще бъде напоен (Пр. 11:25). Един християнин, който иска само да приема благодат, а не желае да я предава по-нататък, не може да расте. Една известна илюстрация за това е Мъртво море – то затова е мъртво, защото само приема, а не отдава.
7. *Дисциплинирайте живота си* (1 Кор. 9:27). Себеобузданието е плод на Духа (Гал. 5:22-23; 2 Петр. 1:6). Вярващият е призван да умъртви делата на плътта (Рим. 8:13; Кол.3:5). Бог работи заедно с нас в това дисциплиниране (Евр. 12:6-7). Необходимо е всекидневно представяне на телата ни в жертва на Бога (Римл. 12:1-2). Ние трябва да се противопоставяме на дявола (Яков 4:7), да издържаме на изкушението и да го побеждаваме (Яков 1:12), да сме ревностни за добри дела (Тит 2:14), и да се обичаме един друг (Йоан 13:34). Ако направим нещо погрешно, трябва да изповядаме греха си и да го оставим (Пр. 28:13).

А когато се проваляме?

Могат ли и християните да имат неуспех? Да, разбира се. Нека си спомним Давид, Петър и други велики Божии мъже. Много е важно веднага да изправим отношенията си с Бога и да сме на чисто с Него, за да не трябва Той да ни наказва (Евр.12:5-9). Това са Божиите средства за изцеление:

1. *Изпълнявайте задълженията си.*

- а) Изповядайте и оставете всички мисли и дела, за които знаете, че не съответствуват на Божията воля (Пр. 28:13; 1 Йоан 1:9).
- б) Оправете отношенията си с другите, където това е възможно (Мат. 5:23-24; Римл. 12:18).
- в) Прощавайте (Мат. 6:14-15; 18:35). Бъдете сговорчиви (Кол. 3:13). Доколкото е възможно, покривайте грешките на другите с любов (1 Петр. 4:8; 1 Кор. 13:4-7).
- г) Потърсете отново пълно общение с Бога, в Словото и в молитва, и с други вярващи от местната църква.

2. *Уповавайте на Христовата победа.* Разчупете дяволския кръг от съгрешаване и изповядване на греха все в една и съща област. Мислете за това, че Господ Исус извърши всичко, за да ни освободи тук и сега от властта на греха в нашия живот.

- а) Той разчупи силата на греховното ни естество (Римл. 6:6) и осъди греха в плътта (Римл. 8:3). Ние, които някога бяхме роби на греха, сега сме свободни (Римл. 6:20). Това обаче не означава, че греховната природа е отстранена или изкоренена (Гал. 5:16-17; Мат. 26:41; Римл. 7:21-23), но тя няма вече преобладаващата сила над нас както преди.
- б) Вярващите нямат нужда повече да се страхуват от Сатана. Той беше победен на кръста (Йоан 12:31; 16:11). Неговата власт над вярващите беше пречупена (Кол. 2:15; Евр. 2:14). Въпреки това ни се казва да се съпротивляваме на Сатана (1 Петр. 5:8-9; Яков 4:7) и да не му даваме място (Ефес. 4:27).
- в) Друг неприятел на християнина е светът – тази сатанинска морална и ценностна система със своето безбожно влияние (1 Йоан 2:15-16). Но трябва да различаваме света като система от обитателите на този свят, които Бог обича. Светът ще бъде осъден от Господ Исус (Йоан 12:31; 1 Кор. 11:32). Той се моли за нас, за да бъдем опазени от него (Йоан 17:15). Ние го победихме (1 Йоан 4:4; 5:4).

Основни принципи в личния живот

Вярващият трябва всеки ден да прекарва известно време с Бога. Нашият живот е едно сърдечно общение с личността на нашия Господ Исус Христос. С какво се отличава един християнин, когото Бог употребява и благославя?

1. *Тихо време:* Ухото на ученика се събужда, за да чуе Божия глас (Исая 50:4). Най-ранното време всеки ден трябва да принадлежи на Бога (Марк. 1:35). Наистина ние можем да се молим и да изучаваме Библията и вечер или по друго време на деня, но опитът на много светии от Библията, както и примерът на нашия Господ Исус, потвърждават необходимостта от започване на деня с Бога. Това време в началото на всеки ден трябва да бъде посветено на размисъл и пряка среща с Бога.
2. *Молитва:* Нашият Спасител каза, че трябва да се молим по всяко време. (Лука 18:1). Господ Исус Христос не си позволяваше да пропуска молитва и ние също не трябва да си позволяваме това. Молитвата трябва да бъде „пъпната връв“ на общението ни с Бога. Ако ние нищо не получаваме, то може да се дължи на това, че не се молим (Мат. 7:7). Затова е важно да започваме всеки ден като представяме цялата си личност на разположение на Бога за Неговите намерения и се молим Той да ни води през целия ден.
3. *Изучаване на Словото:* Писанието ни е дадено от Бога като храна за душата ни (Евр. 5:12-14; Пс. 119:11). Ние трябва да се храним с Божието слово (Ерем. 15:16). „Как ще очисти младежът пътя си? Като му дава внимание според Твоето слово“ (Пс. 119:9). Изучавайте Библията по следните начини:
 - а) Да се разглежда с размисъл една малка част от Писанието сутрин.
 - б) Систематично изучаване на цялата Библия.
 - в) Специално изучаване по определени теми. Важно е, да четем Библията във връзка със самите нас и да можем да прилагаме нейните истини в собствения си живот.

Също е много препоръчително да се учат наизуст части от Писанието (Пс. 119:11).

4. *Свидетелство*. Ние имаме от Бога силата да бъдем свидетели в този свят за Господ Исус Христос (Деян. 1:8). Естественото свидетелство е нашият живот, чрез който ние засвидетелствуваме вярата си на хората около нас. Като преодоляваме страха от хората, ние ставаме способни да изповядваме Исус Христос на тези, които са изгубени и отиват към една вечност без Христа.

Основни принципи за живота в църквата

Господ Исус Христос има голяма любов към Своята Църква, въпреки всички нейни земни недостатъци (Ефес. 5:25). Неговата Църква се състои от спасени хора. Той иска те да се събират на различните места, за да се насърчават един друг, да се покланят на Господа, да проповядват Неговото Слово и да следват Неговите напътствия. Библията никъде не говори за някой християнин, който да не принадлежи към някоя местна църква и който поддържа само лично общуване с Бога. Важен откъс на тази тема е Деян. 2:41-42. Ако разгледаме този откъс, ще ни станат ясни нормалните дейности и отговорности на местната църква.

1. *Кръщение*. Кръщението е откритото изповядване на Господ Исус от един новоповярвал християнин.
2. *Учението на апостолите*. Учението на апостолите за нас се съдържа в Библията, заедно с учението на пророците от Стария Завет: и двете са Божието слово. Проповядването и поучението в Божието слово в събранието на вярващите са едно от средствата, които Бог е предвидил за нашето духовно израстване. То ни обезпечава систематична помощ както за допълване, така и за коригиране и насърчение на нашето самостоятелно изучаване на Библията.
3. *Общението*. На вярващите се напомня да не пропускат да се събират с други вярващи (Евр. 10:25). Онези, които изоставят тези събрания, биват окачествени като „не са от

нас“ (1 Йоан 2:19). Изоляцията и индивидуализмът нямат място в един здрав християнски живот. Забележете колко сплотени са били първите християни (Деян. 2:44-47). Обърнете внимание и на начина, по който са адресирани повечето послания в Новия Завет.

4. *Преломяването на хляба.* С това се има предвид възпоменателната вечеря с хляб и вино, която Господ въведе през нощта, когато беше предаден (Лука 22:19-20). Първите християни редовно празнуваха тази вечеря (Деян. 20:7; 1 Кор. 11:23-24).
5. *Молитвите.* В живота на християните общата молитва заедно с други вярващи има също такава място, както и личната молитва (Деян. 1:14). С общата молитва е свързано едно особено обещание (Мат. 18:19). Мощни дела са се извършвали, когато вярващи са се молили заедно. Може би Вие вече сте се предали на Исус Христос като Ваш Господ и Спасител. Ако е така, то това е било правилното начало. Сега Вие трябва да Му се доверите изцяло, за да може Той ден след ден да живее във Вас Своя живот (Гал. 2:20). Така Той ще побеждава във Вас и чрез Вас.

Новият живот

„Да бъдеш новороден“ е само началото на новия живот на вярващия. Той включва много привилегии, но също и много задължения, и задачи. Важно е, да сте наясно по следните въпроси:

1. Исус Христос дойде, за да даде на вярващите следното:
 - а) вечен живот.
 - б) изобилен живот на този свят.
 - в) победа над света и неговите изкушения.
 - г) всичко горespoменато.(Изберете един отговор.)

2. Когато някой повярва в Исус Христос, важно е:
 - а) да промени личността си;
 - б) да изповяда открито Исус Христос;
 - в) да скъса с лоши навици и с лоша среда;
 - г) да търси помощ от някой зрял християнин;(Изберете три отговора.)

3. Възпроизведете със собствени думи 1 Кор. 6:19-20!

Как това място от Библията Ви засяга лично?

4. Кои неща са от ключово значение за един победоносен християнски живот според следните стихове?
- а) Йоан 14:21:
 - б) Римл. 12:1-2:
 - в) 2 Кор. 4:5:
 - г) Ефес. 5:18:
 - д) Евр. 11:6:
5. Отговорете, като заградите „правилно“ или „неправилно“!
- а) Възможно е да се греша, след като човек е станал християнин.
(правилно/неправилно)
 - б) Ние не можем друго, освен да съгрешаваме.
(правилно/неправилно)
 - в) Няма никакво значение дали съгрешаваме или не, защото „веднъж спасени, означава „завинаги спасени“.
(правилно/неправилно)
 - г) Необходимо е да изповядваме греховете си, след като сме спасени, защото Бог вече е простил всички наши грехове: минали, настоящи и бъдещи
(правилно/неправилно)
6. Каква е ролята на Бога и каква – тази на човека, за прощението и възстановяването на християнина? (1 Йоан 1:9)

7. Какви действия, които задълбочават нашата преданост към Господа и искрено общение с Него, се назовават в следните стихове?

Марк. 1:35:

Деян. 1:8:

Пс. 119:9-11:

8. В кои пет неща християните от ранната църква бяха активно ангажирани? (Деян. 2:41-42)

Кои от тези неща вече са станали част от вашия християнски живот?

9. *Какво бихте казали:* Кои събития доведоха до вашето повярване?

Кои бяха най-значителните промени в живота Ви, след като повярвахте?

10. Какво казват другите?

Установете връзка през тази седмица с най-малко трима души и им поставете следните въпроси. Бихте могли да подходите примерно така:

„Аз правя анкета в рамките на един библейски курс тук, в...

Бихте ли ми помогнали, като ми кажете Вашето мнение по три важни въпроса?

1. Как се става християнин?
2. Как, според Вас, би трябвало да живее един истински християнин?
3. Към коя църква трябва да се присъедини един истински християнин?

Много Ви благодаря за Вашата помощ. Бихте ли желали да Ви изпратя копие от резултатите на анкетата?

Благодаря.“

Напишете името и адреса на запитания върху листите, които ще получите от курсовия ръководител. Отбележете отговорите на обратната страна с указание, дали човекът желае да получи копие от резултатите. Предайте листите на курсовия ръководител. Той ще размножи резултатите и ще ги изпрати на хората, проявили интерес.

Терминология на спасението – библейски ключови думи

1. *Новорождение.* Новородението е началото на духовния живот на всеки вярващ (Йоан 3:3-8). Светият Дух се заселва в тялото на този, който получава от Бога нов живот. Това чудо става като последица от чуването и повярването на Божието слово (Римл. 10:17; Ефес. 1:13; 1 Петр. 1:23), чрез действието на Светия Дух (Йоан 3:5-6; Тит 3:5) и чрез нашия отклик към Бога, който е да повярваме в истината (2 Сол. 2:13).
2. *Примирение.* Това е събирането на тези, които са били разлъчени (2 Кор. 5:18-20). Терминът примирение в този стих може да се схваща като сдобряване с един цар, на когото сме задлъжняли.
3. *Изкупление.* Това означава освобождаване чрез плащане на откуп (Римл. 3:24; Евр. 9:12). Вярващите някога са били роби: роби на греха и нечистотата (Римл. 6:17-20), на проклятието на страшния съд чрез закона (Гал. 3:13; 4:5), на страха от предстоящата смърт (Евр. 2:15) и на силата на Сатана (Кол. 1:13; 2:15; Евр. 2:14-15). Сега ние сме освободени в Христа (Йоан 8:36), защото със скъпоценната Си кръв Той плати откупа за нас (1 Петр. 1:18-19).
4. *Умилостивение.* То обхваща всичко, което Господ Исус извърши на кръста като база за нашето спасение. Умилостивението е за всички, които искат да дойдат при Бога (2 Кор. 5:14-15; 1 Тим. 2:5-6; Евр. 2:9; 2:17). Старозаветната дума означава преди всичко „покривам“, но също означава и жертвата, която напълно задоволи изискванията на Божията справедливост за заплащането на нашата вина. Юдейският „велик ден за примирение“ (буквално „ден за умилостивение“ Левит 16:33-34), наречен днес Йом Кипур, е един пример за употребата на тази дума в Стария Завет. Думата е сродна с „престола на благодатта“ или „умилос-

тивилището“, т.е. това място, където жертвената кръв е била поръсвана пред Бога в старозаветната Светая светих (Римл. 3:24-25; Евр. 9:5-7; 1 Йоан 4:10). Чрез Христовото дело, а не чрез човешко усилие, Бог е станал благоразположен към нас и изискванията на Божията справедливост са били задоволени. Човекът, който се молеше: „Боже, бъди милостив към мене, грешника“ (Лука 18:13), се позоваваше точно на тази милост.

5. *Оправдание.* Това е действието, чрез което светият Бог обявява вярващия в Христа грешник за праведен пред Него и заличава всички обвинения, без той с нещо да е заслужил това. Това става „безвъзмездно“, чрез Неговата благодат (Римл. 3:24). Важно е да се обърне внимание, че това обявяване става от Бога, а не е въпрос на опитност (Римл. 4:4-5; 5:1; Гал. 2:16; 3:11). Оправданието става по благодат, чрез вяра и чрез Неговата кръв, без добри дела и независимо от закона. Оправданието чрез дела, което се споменава в Яков 2:14-24, означава видимото проявление, истинността на вярата, която човек вече притежава. Това не е оправдание, което води към спасение, а едно външно проявление на вярата чрез делата, които следват спасението.
6. *Вменяване (вписване).* Това означава, „да впишеш нещо в сметката на някой друг“, и то чрез едно съдебно Божие действие, илюстрирано във Филимон 18. Бог положи нашите грехове върху Христос на кръста и постави Христовата правда върху нас, като вярващи (2 Кор. 5:19,21).
7. *Посредник.* Необходим е посредник, който да свърже светия Бог с грешния човек. Това е „посредникът“, за който копнееше Йов (Йов 9:33) и който в лицето на Христос стана действителност (1 Тим. 2:5; Евр. 8:6; 9:15; 12:24).
8. *Освещение.* Освещение е това отношение с Бога, което човек започва при повярването си в Исуса Христа (Деян. 26:18). „Освещавам“ означава „отделям“: 1) от омърсяващите и греховни елементи на този живот; и 2) за осъществяване на светите Божи планове. Що се отнася до нашето положение в Христа, ние сме веднъж завинаги осветени в

Него (Деян. 20:32; 1 Кор. 6:11; Евр. 10:10; Юда 1). Това беше вярно даже и за грешните коринтяни (1 Кор. 1:2). Всички вярващи са осветени, защото са в Христа и затова въз основа на връзката им с Него са назовани „светии“. Освещението обаче има и прогресиращо, динамично значение. Светият Дух действа осветяващо в живота на вярващите, и ние, от своя страна, трябва да откликнем на Неговия стремеж да ни направи съобразни с образа на любимия Божий Син (Римл. 8:29). Ние сме призвани да станем на практика това, което пред Бога вече сме, съобразно положението, което имаме.

Джийн Гибсън

ТРЕНИРОВКА ПО ХРИСТИЯНСТВО – 0

Основен курс

Настоящото тренировъчно ръководство е първата от петте части (курс 0 до курс 4) на подготвената серия «Тренировка по християнство». Целта на тези курсове не е да даде само библейски знания, а – както заглавието подсказва – едно упражнение, една «тренировка» в практическия християнски живот и ежедневно следване. Така успехът зависи съществено от духовната динамика и ангажимент на преподавателя, чиито живот и практика при преподаването на съдържанието на курса играят важна роля.

При съответната мотивация на ръководителя и учащите се обаче, този многократно изпробван и изпитан вече десет години тренировъчен курс е преъзходно помощно средство за предаване, упражняване и приложение на практически духовни способности.